GARSAS

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMO AMERIKOJE ORGANAS

222 So. 9th St., B'klyn, N. Y.) Entered as Second Class Matter May 31, 1917, at Post Office at B'klyn, N. Y. under Act of August 24, 191

No. 41 KAINA 5 CENTAI. KETVIRTADIENIS SPALIŲ (Oct.) 13 d., 1927 M. Vol.-Metai XI

DIENOS KLAUSIMAI IR DAR ŠIS TAS

Iš Lietuvos Lenkijos demarkacinės linijos pasienio ateina neramios žinios.

Varšuva praneša, kad Lietuvoje pradėjus "persekjot" lenkiškąjį elementą, Viniuje eina anti lietuviškas judėjimas. Visos lenkų partijos, neišskiriant socialistų, reikalauja vyriausybės imtis griežtesnių priemonių prieš lietuvius.

Spalių 9-tą dieną Vilniuje lenkai kėlė linksmas puotas ir orgijas paminėdami 7 metų Vilnijos užgrobimo sukaktuves. Į tas nuodėmingo akto sukaktuves į Vilnių nuvažiavo maršalas Pilsudskis, Generolas Želigovskis, lenkų ministeriai ir kiti aukštieji civiliai ir karo valdininkai.

Kad tos sukaktuvės liktų atmintinos, lenkai pasistengė antsyk likviduoti Vilniaus lietuvių švietimo Drją "Rytas", Mokytojų Seminariją ir 44 liaudies mokyklas. Suareštuota 20 lietuvių veikėjų, jų tarpe 10 kunigų.

Taigi, Vilniaus lietuvių Golgota vėl atsinaujina. Jaunuomenė atumiama lauk iš mokyklos arba norom nenorom tur eiti į lenkų mokyklą, kur pamažu bus slopinama lietuvystė, o gaivinama lenkystė. Areštuotieji veikėjai vieni bus kankinami kalėjimuose, o kiti, kaip jau padaryta su kitais, bus ištremti į nepriklausomą Lietuvą. Vilnijos lietuvių visuomenė nustos įžymių veikėjų ir vadų.

Tuo metu Spalių 9-tą Lietuva šventė Vilniaus gedulą. Kaip ir kitais metais, 12 valandą dienos visa tauta sustingo vienai minutei susikaupdamą kantrybei ir kovai už atvadavimą užgrobtos Vilnijos. Po visą šalį atlaikyta gausybė paskaitų Vilnijos reikalu.

Amerikos lietuviai, ypač katalikai, daugely vietų gražiai paminėjo spalių 9-tą. Patriotinio ūpo nesumažino nerimtos partijų rietenos Lietuvoje, nei tautos išgamų — komunistų — veikimas Amerikos lietuvių tarpe.

Pasižiūrėjus ir pasiklausius, kaip komunistų vadai ir vadukai darbuojas ir mulkina tamsius savo sekėjus— darbo žmonelius, iš tikrųjų pasidaro gaila. Kiek pirmieji yra gudrūs ir moka išnaudot, tiek antrieji nesupratlingi.

Nesenai teko dalyvaut komunistų mitinge. Kalbėtojai agitatoriai rėžė spyčius. Jie Rusiją vadino savo tėvyne, o Lietuvą žemino ir dergė kaip tik aršiausi išgamos gal padaryt.

Komunistai savo nesąmoningiems sekėjams įkalba, kad Rusiją valdo darbininkai ir valstiečiai, kad ten jau sukurtas tikras darbininkų rojus. "Darbininkas, girdit, Rusijoj dirba 8 val. į dieną, gi sunkesniuose darbuose 6 ir net 4 valandas. Pavargusius ir ligotus darbininkus sovietai siunčia į Krymą, į Jaltos kurortus, kur seniau carai, ministeriai ir kitokia diduomenė linksminosi ir ūžė."

Tik agitatorių nelaimei, nieks į tą sovietų rojų nenor važiuot, o visi skverbiasi į kapitalistišką Ameriką. Nesiskubina į ten nei patys agitatoriai, nes žino, kokios gyvenimo apystovos jų laukia "matuškoj Rusijoj", kur visa visuomenė, neišskiriant darbininkų, gyvena sunkioj priespaudoj ir skurde.

Amerikos Jungtinių Valstybių autoritetai pradėjo vajų, kad apvalyt šalį nuo nelegaliai apsigyvenusių svetimšalių, kurių skaičius numatomas 180,000 žmonių. Daugiausia tokių negeistinų žmonių į Jungtines Valstybes atvyksta iš Kanados ir Meksikos pusės.

KAS DEDAS PASAULY.

KOVA SU RIAUSININKAIS.

Kaunas. — "Eltos" pranešimu, Vidaus Reikalų Ministeris p. Musteikis pasikalbėdamas su spaudos atstovais pareiškė, kad del Tauragės riaušių buvo iš viso suimti 131 riaušininkas. Iš jų 71 paleistas, 8 nuteisti mirti ir jiems bausmė įvykdyta, visi kiti nuteisti kalėti. Be to, del Tauragės įvykių suimti kitose Lietuvos vietose įtariami prisidėjus prie Tauragės riaušių ruošimo 211 asmenų. Iš jų 70 asmenų išsiųsti į Varnių koncentracijos stovyklas, kiti gi paliuosuoti.

MEKSIKOJE GENEROLŲ SUKILIMAI LIKVIDUOJAMI.

Calles džiaugiasi laimėjimais.

Mexico City. — Vyriausybė išleido pranešimą, kuriame skelbia, kad generolų Gomez-Almada sukilimas likviduojamas. 3,000 vyriausybės karuiomenės arti Ayahualulco įveikė 1,000 sukilėlių vadovaujamų generolų Gomezo ir Almados.

600 sukilėlių paimta nelaisvėn, 50 užmuštų ir apie 100 sužeistų, o likusius, kartu su pasprukusiais vadais generolais, federalė kariuomenė blaško ir tikisi paimt nelaisvėn.

Prezidentas Calles, kurį kai kurie generolai ir civiliai įtaria provokavime sukilimų ir žudyme savo politinių oponentų, džiaugiasi, kad sukilimus pavyko numalšinti. Keli generolai, jų tarpe kandidatas į prezidentus Francisco Ferrano, ir daug aukštų karininkų jau liko nuteisti mirti ir bausmė įvykdinta.

Džiaugiasi ir gen. Obregon, eks prezidentas, kurs naujuose rinkimuose vėl stato savo kandidatūrą. Po nugalėjimo gen. Serrano ir Gomez Obregonas nuvyko į Sonorą, kur pasilsėjęs mano lankytis po šalį su politinėms prakalbom.

Daug amerikiečių bėga iš Meksikos. Traukiniai atvykstantys į Laredo, Texas, pilni bėgančiųjų. Vieni kraustosi su visom šeimynom ir turtais, kiti išsiunčia savo žmonas ir vaikus. Visi bijosi naminės revoliucijos, kuri Meksikai graso.

KAUNAS. Spalių 9-tą buvo minima jo visą Lietuvą. Surengtose paskaitose aiškinta Vilniaus klausimas. 12 val. dienos atlaikyta gedulo minutė, kuomet visoks judėjimas sustoja.

PEKINAS. — Generolas Chang skelbia dvi pergales prieš Chansi.

LONDONAS. — Anglijai tarpininkaujant, Ispanija rengiasi ištraukt savo militares pajėgas ir valdžią iš Šiaurinės Afrikos Prancūzijos naudai. Ispanijai iki šiol morokiečių valdymas labai brangiai atsiėjo žmonių gyvybėmis ir išlaidomis.

MEXICO CITY. — Einant kariuomenėj sukilimams, pradėjo veikti banditai, kurie gaujomis puola žmones, užmušinėja ir plėšia turtą.

LONDONAS. — Anglijos ir Prancūzijos vyriausybės deda pastangų palaikyt Balkanuose taiką, kuri ypač labai susidrumstė nužudžius įžymų serbų generolą Kovachevich. Nužudymo sąmoksle įtariami bulgarai.

BERLINAS. — Eks kaizeris Wilhelmas tikrina, kad vokiečiai pralošė karą del to, kad nustojo tikėt į pergalę.

NEW YORKAS. — Padidintas miesto biudžetas duosiąs galimybės policijos viršininkui Warren padidint policistams algas ir 700 naujų policininkų pastatyt tarnystėn.

VILNIUS. — Vilniuje įsisteigė nauja lietuvių draugija pavadinta "Lietuvių draugija jaunimui globoti", priešaky su kun. Čibiru, kun. Bieliausku, K. Stašiu ir A. Juknevičium.

KAUNAS. — Krikščionys Demokratai ir Ūkininkų Sąjunga išspausdino "Ryte" pareiškimai (jį pasmerkia, kaipo nerį minėtos partijos žiūrį neigiamą referendumo klausimu į konstitucinį žingsnį).

Iš Visur.

LIETUVOJ LENKŲ NEPERSEKIOJA.

Lenkai tiksliai meluoja.

"Eltos" pranešimu, spaudoje pasirodžiusios žinios del lenkų mokyklų ir mokytojų Lietuvoje persekiojimų neatatinka tikrenybei. Kalbamuoju klausimu padėtis yra sekanti. Visi becenziai mokytojai nuo 1922 m. buvo skiriami su būtina sąlyga paskirtu laiku įsigyti cenzą. 1926 metais leista mokytojauti 86 lenkams su sąlyga įsigyti cenzą ligi 1927 m. rugpiūčio mėn. Del cenzo neįsigijimo 1926 m. atleista apie 250 ir 1927 m. 220 lietuvių mokytojų. Del tos pačios priežasties 1927 m. atleista 68 lenkai mokytojai. Nei viena lenkų mokykla neuždaryta. Kai kurios lenkų mokyklos neveikia neturėdamos pakankamai mokinių. Lenkų mokytojų ir nemokytojų internavimas koncentracijos stovyklose ir internuotų lenkų mokytojų atsišaukimas yra grynas lenkų valdžios prasimanymas.

Liet. Pasiuntinybė Amerikai
Washington, D. C. 1927 m. Spalių mėn. 8 d.

VOKIETIJA GAUSI DVYNUKAIS, TRYNUKAIS IR K.

Berlinas. — Daugiau 15,000 dvynukų, 200 "trynukų" ir šiek tiek "keturukų" kiekvieną metą gimsta Vokietijoj. Apie tai oficialiai skelbiama taip vadinamoj metinėj knygoj. Jokia kita šalis tuo žvilgsniu negal susilygint su Vokietija.

1925 metais tokių gimimų skaičius pasiekė rekordo, nes gimė 19,573 dvynukai, 231 trynukas, 1926 m. gimė 15,741 dvynukas ir 161 trynukas.

Laikotarpy paskutinių 5 metų buvo 12 gimimų po 4 kūdikius ir vieną šeimyna turėjo laimės susilaukt net penkių kūdikių.

ANGLIJOS KARALIUS PRIEŠ MADAS.

Londonas. — Anglijos karalius Jurgis Buckingham Palocių tarnaitėms išleido įspėjimą nesekt moderniškų madų (pasičvierinimų).

Tarnaitės, kurios nusikirpę plaukus, privalo atauginti, arba apleist vietą.

Modernistai, suprantama, už tai karalių apšauks atžagareiviu.

LONDONAS. — Miss. Gleitz, mašinistė, kuri 7-nis kartus mėgino perplaukti Anglijos kanalą ir vis nepavyko, galutinai š. m. spalių 7 d. perplaukė į 15 valandų, 15 minučių laiko. Bet kuomet plaukikė išlipo iš vandens, ji apalpo.

SUSIRĖMIMAI LIETUVOS LENKIJOS DEMARKACIJOS PASIENIU.

Lenkai kalba apie karą.

New York. — "The New York Times" ir kiti didieji laikraščiai spausdina iš Varšuvos išėjusį pranešimą, kuriame sakoma, kad santykiai lenkų ir lietuvių labai įsitempę. Demarkacijos linijos pasieniu vyksta kariškė susirėmimai kuriuose panaudojama šautuvai, kulkosvydžiai ir kitos karo priemonės.

Minint Vilniaus užgrobimo 7 metų sukaktuves, į Vilnių atvyko diktatorius Pilsudskis, Vilniaus užgrobėjas gen. Želigovskis, lenkų ministeriai ir kiti karo ir civiliai didžiūnai. Ta proga Vilniuje padaryta triukšmingos demonstracijos ir protestai prieš lietuvius, neva už persekiojimą lenkų Lietuvoje. Pilsudskis buvo karingai nusistatęs prieš Lietuvą.

Tačiau vėliausia paleistos žinios iš Varšuvos papūtė naujų vėjeliu. Esą, Pilsudskis nuvykęs į Vilnių nuraminęs gyventojų karingą ūpą prieš Lietuvą. Kariškius paraginęs susilaikyt nuo provokacijų ir taikingai elgtis su savo kaimynais.

Šie lenkų manevrai rodo, kad lietuviams reik būdėt, nes kuomet tik lenkai ima čiulbėt apie brolišką vienybę, jie iš pasalų kėsinasi užduot kruviną žaizdą.

VILNIAUS LIETUVIŲ EILINIS POGROMAS.

Mokyklos uždaromos, veikėjai areštuojami.

"Elta" praneša, kad Vilniaus krašte uždarytos Lietuvių Draugija "Rytas", Mokytojų Seminarija ir 44 liaudies mokyklos. Suimti organizacijų pirmininkai, veikėjai ir daug kunigų.

Liet. Pasiuntinybė Amerikai
Washington, D. C. 1927 m. Spalių mėn. 7 d.

SPROGUSIOS BOMBOS AUKOS PANEVĖŽY.

Užmuštas vienas karininkas, 15 žmonių sužeista.

Kaunas. — Rugsėjo 21 d. apie 11 val. per šaudymo pratimus 4 pėst. pulke Panevėžy del neatsargaus vartojimo sprogo šompolinė granata, kurios sunkiai sužeistas vienas karininkas ir vienas kareivis ir lengvai vienas karininkas ir 13 kareivių. Sunkiai sužeistasis karininkas, neatgavo sąmonės, 12 val. mirė. (E.).

MASKVA. — Spalių 10 d. Maskvos Operos salėse prasidėjo visos Rusijos moterų darbininkių ir valstiečių atstovių suvažiavimas. Dalyvauja 1000 atstovių. Tai busiąs kaip ir moterų parlamentas. Moterys visų pirma mano paskelbt karą girtuoklystei.

PRIEŠ PREZ. SMETONĄ PASIKĖSINIMO NEBUVO.

"Elta" praneša, kad tilpusi užsienio laikraščiuose žinia apie ruoštą atentatą prieš Lietuvos Respublikos Prezidentą Smetoną ir areštus su šiuo atentatu yra neatatinkąs tikrenybę prasimanymas.

Liet. Pasiuntinybė Amerikai
Washington, D. C. 1927 m. Spalių mėn. 10 d.

KAUNAS. — Į Kauno universitetą priimta apie 14 šimtų naujų studentų.

KAUNAS. — Po Tauragės sukilimo, rusų, lenkų, latvių ir vokiečių spauda pradėjo prieš dabartinę Lietuvos vyriausybę nedraugišką akciją.

MASKVA. — Sovietų kino organizacija ruošianti revoliucijos vaizdus, kuriais esą rusai labai susidomėję.

KLAIPĖDOS SEIMELIO SUŠAUKIMAS.

Klaipėda. — Rugsėjo 24 d. Klaipėdos Krašto gubernatorius p. Merkys pasirašė šį naujai išrinkto Seimelio sušaukimo aktą: "Pasirėmęs Klaipėdos krašto statutu (12 str.) šiuo šaukiu krašto Seimelį, skirdamas jam susirinkti šių metų spalnų mėn. 6 d. 10 val. prieš piet. Klaipėdos mieste Seimelių posėdžių salėj".

LRK. SUSIVIENYMO VAJUS PRASIDĖJO LAIMINGAI.

Pennsylvaniečiai pirmutiniai.

L. R. K. Susiv-mo Vajus prasidėjo geru ūpu ir pasiryžimu dirbti mūsų fraternalės organizacijos gerovei.

Pirmi rezultatai, kaip ir buvo tikėtasi, pasirodė Pennsylvanijoj. Vincas Mardosa, 30 kp. Scranton, Pa., organizatorius, pirmas pasirodė su rezultatais prirašydamas 7 pilnamečius ir 11 jaunamečių narių. Tuo būdu jis jau turi 125 balsus Susivienymo Vajaus konteste (už pilnamečius eina po 10 balsų, už jaunamečius — 5 balsai).

Yra žinių, kad ir kitų kuopų organizatoriai pradžią turi.

Centre įsiregistruoja kuopų organizatoriai, kurių skaičius vis auga. Apskričiai ir atskiros kuopos skiria dovanas, kad daugiau priduot drasos ir pasiryžimo darbuotis Vajaus konteste.

Akyvaizdoj tokio sutartino ir entuziastingo veikimo, Vajaus rezultatai numatomi gausūs.

L. R. K. S. A. IR DARBININKŲ REIKALAI

Nežiūrint į nuolatinius pranešimus ir priminimus, daug kuopų raštininkų ir apskritai korespondentai daro tas pačias klaidas ir nesilaiko tvarkos.

Mūsų laikraštis antradieny po pietų dedamas į formas, o trečiadieny iš pat ryto 8-tą val. išvežamas spausdinti. Antradieny prisieina ištaisyt korektūrą ir sudaryti pirmą puslapį.

Nežiūrint į tai, antradieny daug kuopų atsiunčia pranešimus, gaunama daug korespondencijų, kas labai apsunkina laikraščio užbaigimą ir priverčia visus darbininkus dirbt viršlaikį, kas nepigiai atsieina.

Yra ir tokių kuopų, kurių pranešimus gauname trečiadieny su "ultimatumu", kad turi būt išspausdinta. Tokie pranešimai ir "ultimatumai" nueina per niek, nes nėra galimybės jų išpildyt.

Taigi, da kartą primenam, kad pranešimus išsiųst, kaip galima ankščiau. Geriausia prieš sekmadienį. Tuomet yra galimybės juos gražiau ir taisykliškiau sustatyti.

Taip pat paskutinį kartą primename, kad kituose laikraščiuose išspausdintos korespondencijos (išskiriant Susivienymo reikalus) ir straipsniai "Garse" perspausdinami nebus. Raštų turime ir taip perdaug. Juos prisieina trumpint, glausti-kondensuoti. O perspausdinami raštai mūsų laikraščius daro nuobodžiais, monotoniškais ir tas erzina skaitytojus, jie prieš tai protestuoja. Čia turim omeny tuos korespondentus ir bendradarbius, kurie vienodai nurašytas korespondencijas ir straipsnius siunčia visiems kat. laikraščiams.

LRKSA CONN. APSKRITIES METINIS SUVAŽIAVIMAS.

Įvyks spalių 16 d., 1927 m. 1 val. po pietų, Šv. Jurgio par. salėje, 443 Park Ave., Bridgeport, Conn.

Visos kuopos malonėkite prisiųsti delegatus į šį suvažiavimą, nes suvažiavimas yra metinis ir bus renkama valdyba 1928 metams.

Kuopų raštininkai neužmirškite apskrities statistikos blankas išpildyti ir į suvažiavimą priduoti arba prisiųskite apskrities rašt.

Apskrities reikalais kreipkitės pas apskrities raštininkę.

T. Brogienė, Aps. Raštin.
820 Bank Str., Waterbury, Ct.

LRKSA 5 PENNA APSKRITIES KUOPU DOMEI.

Apskrities ekstra suvažiavimas bus spalių 23 d. Šv. Juozapo par. bažnytinėj svet. Scranton, Pa.

Pradžia 2 val. po pietų.

Kviečiam visas kuopas dalyvauti susirinkime. Reiks aptart Vajus, referendumas ir kiti svarbūs klausimai. Reiks nužiūrėt tinkami asmenys į Centro Valdybą, taip pat energingi darbuotojai del Vajaus, kuriems rūpi Susivienymo gerovė.

Taigi, delegatai, nepamirškit atsivešt gerų naudingų sumanymų.

5 Penna apskr. Valdyba:
A. Leškauskas, pirm.
S. Galinis, raštin.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMO AMERIKOJE OFICIALIS ORGANAS "GARSAS".

Išeina ketvirtadieniais. Redaguoja Matas Zujus.
Prenumeratos kaina: metams $2.00, pusei metų $1.00; užsieniuose metams $3.00. Skelbimų kainos sulig parsikalavimo

LITHUANIAN WEEKLY "GARSAS"

Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.
Yearly Subscription rates: in United States $2.00, Foreign Countries $3.00.
Single copy 5c. Advertising Rates on application.

"GARSAS"
222 SOUTH NINTH STREET, BROOKLYN, N. Y.
Telephone STAGG 8597.

VILNIUS PRIKLAUSO LIETUVAI.

(Adv. P. Daužvardžio, Liet. generalinio vice konsulo New Yorkui, kalba pasakyta š. m. spalių 9-tą dieną Brooklyno ir Newarko lietuviams dalyvavusiems Vilniaus gedulo paminėjime. Kadangi šioje kalboje-rašte yra įrodyta, kam priklauso istorinės, etnografinės ir juridinės teisės prie Vilniaus, tai kiekvienam lietuviui verta dėmiai skaityti. **Red.**)

Spalių 9-ta yra visos Lietuvos ir lietuvių sopulių diena.

Šią dieną Lietuvos sūnus ir dukterys renkasi į sales ne šokti, džiaugtis, linksmintis ir "gerus laikus turėti", bet dvasioje susikaupti, giliu tėvynainišku skausmu atsidusti, iškilmingai pasižadėti už Vilnių ir visą Lietuvos lenkais užgrobtą teritoriją neatlaidžiai kovoti.

Neužtenka Vilniaus žaizdą vien tik jausti, bet reikia ją ir tikrai žinoti. Tai tenka da kartą prisiminti tuos faktus, kurie jau per septynerius metus yra kartojami ir lietuvio širdyje nešiojami. Jie yra kartūs ir nemalonūs, bet ką daryti — jie da tebėra mūsų kūne ir, kaipo tokie, turi būti konstatuojami. Juk ištiesų, kiekviena žaizda nėra maloni. Nešiotojas ją mini ne del to, kad ji jam patinka, bet del to, kad nori jos atsikratyti ir sveiku tapti. Tad ir mums Vilniaus užgrobimas nėra malonus, jis mūsų minimas tik todel, kad jis mums yra skaudus ir kad mes jo negalime iš minties išleisti — mes jį laikome prie savęs kaip žiaurų, neteisingą, brutališką ir kruviną aktą; mes reikalaujame ir reikalauti nesustosime, kol mums padaryta skriauda nebus atitaisyta — Vilnius sugrąžintas.

Mes tą darome ne del to, kad Vilniuš ir jo gražiosios apylinkės mums patinka, kad jis yra gražus, didelis ir mums būtų naudingas, kaip Lenkijai Danzigas, bet del to, kad jis **istoriniai, etnografiniai** ir **juridiniai** yra mūsų.

Juk visi žinome, ir, kurie žinoti nori, žino, kad Vilniaus miestas pradžioje keturiolikto šimtmečio Lietuvos kunigaikščio Gedimino yra pradėtas, lietuvių rankomis pastatytas ir įstobulintas; kad Vilnius nuo pradžios jo įsikūrimo visuomet buvo Lietuvos sostinė, lietuvių kultūros ir patriotizmo centras; kad jame ilsisi mūsų tautos didvyriai: Gediminas, Algirdas, Keistutis, Vytautas ir Basanavičius; kad jame yra mūsų šventovė — Aušros Vartai; jame palaidotas mūsų vienintelis pripažintas šventasai — Kazimieras; kad iš Vilniaus per visą laiką plaukė tautinė dvasia, tautinis susipratimas ir pasiryžimas kovoti už Lietuvos gyvybę ir nepriklausomybę; kad nekur kitur, bet Vilniuje Lietuvos Nepriklausomybė paskelbta ir pirmoji vyriausybė sudaryta; kad Vilnius buvo ir tebėra lietuvių Mekka.

Pažiūrėkime į Vilnių ir visas Lietuvos lenkais užgrobtas dalis **etnografiniai.** Vilnius, galima sakyti, yra daugelio tautų žmonėmis pripildytas miestas, jame gyvena lietuviai, baltgudžiai, žydai, lenkai ir kiti. Kaip didelis nuošimtis Vilniuje yra lietuvių, sunku pasakyti, nes Lietuvai neteko progos sąrašą padaryti, o rusų ir lenkų tendentiškomis statistikomis negalima remtis — jos buvo daromos dirbtiniu būdu — daugelis lietuvių surašyta rusais ir lenkais.

Kai del Vilniaus apylinkių, tai negali būti nė kalbos — jos lietuviškos. Daugelis ten gyvenančių žmonių kitos kalbos, be Dzūkų nemoka ir mokytis nemano — mokytis rusų arba lenkų kalbą laiko savęs pažeminimu, o kurie ir kalba kitokia kalba, tai ji nėra nei rusiška nei lenkiška, nei baltgudiška, bet konglomeratas visų kalbų, arba visai nauja lenkais pavergtų žmonių kalba. Papročiai kaimiečiuose visai lietuviški, kai kur net lietuviškesni, negu pačioj Lietuvos širdy — Žemaitijoje. Taip, kad ir tautinio klausimo žvilgsniu, etnografijos pagalba, negali būti abejonės apie Vilniaus ir užgrobtosios teritorijos Lietuvai priklausymą.

Dabar paimkime **juridinį pagrindą,** kuriuo visų civilizuotų žmonių ir valstybių reikalai yra tvarkomi. Asmenys, kurie kitų teisių nerespektuoja, prieš veikiančius įstatymus prasižengia, sutarčių nepildo, teismai nubaudžia, į kalėjimus padeda ir priverčia duoti satisfakciją nuskriaustiemsiems.

Tarptautiniam gyvenime internacionalinių įstatymų neigimas ir sutarčių nepildymas — nutraukia tarpe valstybių visokius ryšius, sukelia karus, kurių pagalba, barbarišku būdu, teisės atstatomos — nugalėtasai esti priverstas pasiduoti, tam tikrus dokumentus pasirašyti.

Kaip jau aukščiau minėjau, Vilnius buvo lietuvių įkurtas ant Lietuvos žemės nuo neatmenamų laikų. Prie tos žemės, be jos Kūrėjo, niekas stipresnių teisių už lietuvius neturėjo — ji buvo Lietuvos nekilnojama nuosavybė ir ant tos nuosavybės buvo pastatytas iš kilnojamos medžiagos miestas, kuris susijungė su žeme ir savo medžiaga pakeitė į nekilnojamą nuosavybę.

Tarptautinė teisė nuosavybės žvilgsniu remiasi ta pačia teorija, kuria vaduojamasi privatinėje teisėje, kada žmogus nusiperka gabalą žemės, įgyja pervedimo aktų pagalba prie jos teisės ((gauna "dėeds") ir tada jau pradeda statyti namą. Kuomet medžiaga pavidale namo ant žemės sukraunama ir prie žemės prijungiama, tuomet ji pasidaro nekilnojama nuosavybė ir savininkas jau nebegali jos parduoti esamam stovy be jūridinės pagalbos — be pervedimo akto ("deeds") ir kitų panašių formalumų atlikimo. Tą namą ir tą žemę gali iš savininko aktualaus valdymo išplėšti su stipresne kumščia kaimynai arba neprašyti svečiai, bet kol tikrasai savininkas nepasirašys jiems nuosavybės pervedimo akto, tol nuosavybė bus originalinio savininko, o plėšikai gyvens ant jos neteisėtai.

Tad, kadangi Vilnius buvo įkurtas lietuvių, visos prie jo teisės buvo lietuviuose arba, geriau sakant, Lietuvos suverenitete iki Lietuvos patekimo po Rusijai, tai yra, pabaigos aštuoniolikto šimtmečio, kuomet Lenkija ir Lietuva buvo padalyta tarpe Austrijos, Vokietijos ir Rusijos, ir, žinoma, atatinkami dokumentai, nors prieš Lietuvos norą, buvo pasirašyti ir tuo legaliai Lietuva priskirta Rusijai. Lietuva, su jos sostine Vilnium, buvo Rusijos nuo 1795 m. iki Lietuvos Nepriklausomybės ir net, juridiniai, iki 1920 m. liepos 12 d., kurioje buvo pasirašyta Taikos Sutartis tarpe Lietuvos ir Rusijos. Ta sutartimi buvo nustatyta siena tarpe Lietuvos ir Rusijos. Lietuva pripažinta etnografinėse sienose su sostine Vilnium, tai yra, visos teisės, kokias iš Lietuvos Rusija buvo gavus prieš virš šimto metų, grąžinta Lietuvai — dokumentaliai ir formaliai buvus po Rusijos lietuviais apgyventa žemės dalis atiduota jos tikrąjai savininkei.

(Bus daugiau).

APŽVALGA.

ŠAULIAI SIŲS ATSTOVĄ AMERIKON.

Šaulių organas "Trimitas" rašo:

"Lietuvos Šaulių Sąj. C-ro v-bos prezidiumas, apsvarstęs šaulių atstovo reikalą Amerikai, nutarė dar šį rudenį atstovą siųsti. Atstovas ten turės atgaivinti p. Žmuidzinavičiaus organizuotus šaulių rėmėjų būrius, organizuoti naujus būrius ir bendrai užmegsti ir palaikyti tampresnius ryšius su broliais Amerikos lietuviais. Artimesniam centro valdybos posėdy prezidiumas paruoš atstovo Amerikai veikimo planą ir numatys kandidatą".

Kai kuriuose laikraščiuose buvo rašyta, kad Šaulių atstovu būsiąs adv. R. Skipitis, Ūkininkų Partijos lyderis, eks-valstietis liaudininkas. Tačiau aukščiau perspausdintas pranešimas rodo, kad kandidatas da "nenumatytas".

Šaulių atstovui šiuo metu darbuotis bus nelengva. Jo darbą apsunkins amerikiečių nepasitenkinimas dabartine vyriausybe Lietuvoje, kurią sudarė viena nežymi politinė partija nesiskaitanti su kitom tautinėm partijom turinčiom visuomenėje daugiau pasitikėjimo ir pritarimo.

Tik labai populiarus visuomenės darbuotojas ras amerikiečių tarpe paramos ir mažiau ar daugiau įvykdins Šaulių planus ir norus.

KAS SURUOŠĖ TAURAGĖS RIAUŠES.

Iš pradžių oficiozinė Lietuvos spauda Tauragės riaušes laikė banditų padaru, ypač kad riaušininkai išplėšė iš Valstybės Banko skyriaus apie 200,000 litų. Bet dabar vyriausybės oficiozas "Lietuva" jau visai kitaip atvaizduoja. Rugsėjo mėn. 24 d. Nr. 215, rašo:

"Tauragės rugsėjo mėn. 9 d. riaušėms tirti buvo paskirta specialinė komisija, kurios protokolo daviniai buvo paskelbti spaudoj (Žiūrėk "Lietuvos" 214 Nr.). Iš to pranešimo matyt, kad greta jau žinomo banditizmo reiškinių, Tauragės įvykiuose yra dalyvavę ir žymūs valstiečių liaudininkų ir socialdemokratų žmonės, kaip antai Tauragės burmistras Bildušas (val. liaud) Mikulskis (soc. dem.), Stasys Paulauskas (soc. demok.) ir kiti. Be to kitose vietose buvo bemėginę sukelti neramumų ir kiti žymūs tų partijų žmonės. Taigi, čia taip sakant randam ir politinio elemento, kurs tam jau iš seniau ruošėsi.

Po pereitų metų gruodžio mėn. 17 d. Šiauliuose susidarė "Lietuvos Respublikai gelbėti komitetas", į kurį įėjo soc. dem. ir v. l. žmonių. Jis ėmė platinti atsišaukimus, kurstančius nuversti esamą vyriausybę. Da tada kai kurie asmenys buvo suimti, bet del įrodančių davinių stokos jie liko paliuosuoti. Nuo to laiko įvairiose apskrityse kūrėsi minėti komitetai. Jų konspiratyvus veikimas plėtėsi, ir pagimdė buv. seimo nario Pajaujo bylą. Neradę pritarimo kariuomenės tarpe s. d. ir v. l. ėmė organizuoti tamsų miestų gaivalą susidedantį iš nevalstybinių darbininkų, vežėjų ir kitų. Kartu jie ėmė skverbtis į prof. mokytojų sąjungą ir į tos pačios sąjungos mokyklų jaunuomenės tarpą, o taip pat stengdamosi rasti pritarimo ir Šaulių Sąjungoj. Kitų buvo varomas paruošiamas darbas sukelti riaušėms įvairiose vietose. Tas paruošiamas darbas buvo vyriausybės likviduotas.

"Lietuvos Respublikai gelbėti komitetų" uždavinys buvo sukelti riaušes eilėj vietų laikotarpy tarp 9 ir 15 d. rugsėjo mėn. Tauragės įvykiai buvo minėtos slaptos organizacijos vietos vadų (buv. seimo nario soc. dem. Mikulskio, mok. s. rev. Soltano, v. l. ats. kapit. Majaus) pasikarščiavimas, diriguojant iš centro val. l. Bildušiui. Jie tikėjosi, kad vienoj kitoj vietoj juos paseks jiems pritarią "Lietuvos Respublikos gelbėti komitetai".

Tačiau riaušininkų buvo apsirikta. Niekur kitur jokių neramumų nekilo, ir Tauragės įvykiai buvo greitai likviduoti. Tauragės riaušių rezultate suimta visa eilė komunistų, soc. dem., ir valst. liaudininkų, kurie sudarė "Lietuvos Respublikai galbėti komitetus". Soc. dem. ir v. l. partijos visa eilė atskirų įžymesnių veikėjų ir eilinių narių veikė drauge su komunistais, kurių daug įeina, kaip nustatyta, į "Lietuvos Respublikai gelbėti komitetų" narių skaičių. Tam judėjimui padėjo ir komunistų pinigai. Čia pasirodė, kaip toli nueita soc. dem. ir valst. liaud. partijos žmonių. Jeigu jie jaustūsi esą lietuviai, tai nė nemėgintų kelti riaušių, kurios išstato Lietuvos likimą išorinių priešų puolimo pavojun. Be to, jie nedalyvautų plėšimuose ir nesislapstytų pas mūsų "gerus" kaimynus lenkus ir ten, kaip lenkų spauda rašo, neįtikinėtų, kad mūsų liaudis esanti ištroškusi lenkų globos (!) ir valdymo (!), kaip tai yra padarę buvę seimo nariai soc. dem. Paplauskas ir Kėdys."

Negerai daro socialdemokratai ir valstiečiai liaudininkai susidėdami su komunistais ir bendrai veikdami stato Lietuvos nepriklausomybę pavojun. Bet negerai daro ir dabartinė vyriausybė atidėliodama Seimo rinkimus, laikydama šalį ne konstitucinėj padėty.

IŠ PO MANO BALANOS

53.

Tai taip tatai. 1688 m. pirmieji lietuviai Amerikon iškeliauja. Taip, žinoma, nukalba Daukantas. Tai vienok apie šį atsitikimą Daukantas rašo taip mažai ir trumpai, kad, ot, rodos, tik imk ir tam netikėk. Kai kurie iš tikrųjų tik taip ir daro. Negalimas, sako, daiktas, kad jeigu Amerikon lietuvių jau būta išvažiavusių, o Daukantas apie juos tik tiek mažai rašytų. Greičiausiai, kad priešingai galėjo būti.

— — —

Visų pirma ir svarbiausia, ir del ko gi tam Daukanto pareiškimui nereikėtų įtikėti? Juk šį faktą jisai tik taip aprašo, kaip kad ir, daleiskim, kad Birutą Keistutis vedė už moterį. Kaip vieną, taip ir antrą juk būtų galima su tuo pačiu netikėjimu sutikti. Jei priimama vienas taip, kaip aprašytas, tai del ko atmesti kitą. Čia greičiausiai bus ne tiek kaltė Daukanto, kiek jo skaitytojų.

— — —

Tiesą tarius, taip; Daukantas, it, rodos, nenorėdamas, vos ne vos viena lūpų puse apie juos prasižioja. Bet gi ir už tad ne Daukantas kaltas, o tik aplinkybės, kuriose jis gyveno ir rašė. Izajas, ar Mozė jeigu šiandien rašytų, tai irgi rašytų kitaip, negu kad tūkstančiai metų atgal. Bet kam čia ieškoti pavyzdžių taip toli, yra jų ir dabar. Dvidešimt metų atgal, Maironio "Tarp skausmų į garbę" skaitė kas tik savę lietuviu laikė. Ne tik kad skaitė, bet ir vienaip suprato. Gi šiandie gerai, jei jo poemą mokykloje po suolu atrasi. Ir taip ūmai laikas atsimainė, kad kas buvo naudinga ir suprantama tada, atrodo tik puta dabar.

— — —

Gal kokią dieną išgirsim, kad Maironį, ar kokį kitą pirmąjį Lietuvos žadintoją, ar pranašą, tieji patys typai, kurių krūtinėsna ne kas kitas, tik jie gyvybės dvasią kvėpė, čmę lauk išvijo. Tai ne stebūklai, o tik paprasti istorijos adiniai. Ar daug rūpi bolševikams dūšia Petro Dodžiojo, kuris jiems tokią begalinę teritoriją pasispardyti paliko? Net ir Amerike daugiau graibomasi už Dempsio, Rutho, Chaplino ir jiems panašių individų, negu kad už Washingtono, Lincolno ir kitų tikrų šalies tėvų. Šių vyrų atmintį, it kokį stebūklingą radinį, gerai jei į metus sykį pagerbiama, gi po šių berniokų amžinąja lempa niekados maldininkų netrūksta.

— — —

Ve del ko ir mums sunku suprasti Daukantą. Taip, kaip ir vaikui, o tėvą. O bet gi Daukantas sako tiesą. Kitaip, iš kur jis galėjo jau tą pačią mintį išrauti? Lietuvoje Amerika tada buvo tik tiek žinoma, kiek ir Ferdo vežimėlis. Jei rašo, tai rašo ir atpasakoja faktus taip, kaip buvo, o ne pasakoja pasakas, kurių nebūna ir nebus.

O jei nedaug apie tai rašo, tai irgi turėjo būti tyčia racija. Pirmieji lietuviai Amerikon važiavo ne tiek iš vargo, kiek del to, kad su savo vadų taktu susitaikinti neišgalėjo. Tai būta paprastų nūdienos peštukų. Išvažiavo, važiuoja ir negryžta, kadangi, mat, be jų galima geriau apsieiti, negu kad su jais. Daukanto laikuose tų kliūčių jau nebūta. Žmonės kartu su vadais skursta ir džiaugias arba kartu visi ateitin žiūri. Gi Daukantas tiek gudrus buvo, kad žinojo, kad, sukelti lermą, bile voras gali; užgesinti gi, nei lietus neįveikia. Taigi vietoje šį dalyką po padanges nešioti, tik kukliai sumini ir tuo paragrafą mezga.

— — —

Galutinai, iš kur Daukantas galėjo žinoti, kas Atlantike dedas? Arba, kas jau dėjos? Anuomet nebūta ne tik kad telegramų, bet nei atatinkamos spaudos panašias žinias žmonėms išgarsinti. Jeigu ėmė kelias savaites laiko amerikiečiams sužinoti, kad jųjų karas su Anglija jau formaliai Europoje baigtas, tai kas čia įdomaus, jei apie tai, kas Atlantike dėjosi, Daukantas nesužinojo niekad?

— — —

Antraip vertus, juk da ir dabar kelintas dešimtas lietuvis vargiai išgalėtų apie tuos įvykius pasakyti daugiau ir už patį Daukantą. Tai kam čia ir pasakoti. Kaip visur, taip ir čia, kas kita užsimerkti ir paskui kitus sekti, ir, kas kita pačiam sau kelią tiesti. Rašydamas istoriją Daukantas ir kitų jau parašytas istorijas po ranka laikė. Kalbant apie lietuvių Amerikon kraustymasį, pasakė tik tiek, kiek ir kiti pasakę turėjo.

— — —

Ne Daukantui, o tik mums tasai klausimas rūpi, tad gi mes prie jo ir eisim. Gi norint tai kaip nors tinkamiaus atlikti, reikalas verčia, kaip sakiau, plačius ir dulkėtus istorijos vieškelius kol kas apleisti, o da negrystais arimais pasileisti. Kitaip sakius, prie Anglijos ir Jungtinių Valstybių istorijos da kartą apsistoti.

— — —

Ameriką Anglija pasisavinus, jos teritoriją apsisukdama ištikimiems savo piliečiams rėžo. Ir tai begaliniais šmotais. Tokių, sakysim, Pennų šeimyna visą dabartinę Pennsylvaniją įgauna. Berods, tokiems gėriems piliečiams tas teritorijas karalius nevisados iš meilės duodavęs. Atsitikimų būta, kad norint greičiau tokių asmenų atsikratyti ir juos Amerikon išprašyti, ten jiems didžiausius žemės plotus pavesta, kad tik veikiau jų atsikračius. Išsižiūri, Pennų giminė tokių kategorijon buvo pakliuvusi. Įdomu už ką.

— — —

Ne vien Lietuvoj, bet visur ir Anglijoj daugiausiai vis peštasi už tikybą. Kitados, mat, žmonės nesugėbė išmanyti, kad valstybė ir bažnyčia yra dvi skirtingos įstaigos ir kad jas tik tokioje pozicijoje palikti ir reikia. Priešingai, šalies karalius paprastai būdavęs ir bažnyčios galva. "Dviem ponam niekas tarnauti negali" — pasakė Kristus. O bet gi anų laikų valdovai to nei kiek nesupratę. Jiems rodės, kad galima ir valstybės ir bažnyčios vadžias laikyti ir tik taip sekmingai tolyn važiuoti. Tačiau tai nevyko sveikaton nei vienam, nevyko nei Anglijos karaliui. Kaip visur, taip ir čia vien riaušės, peštynės, intrygos, smaugimai, žudynės būdavę paprasti dienos įvykiai. Ypač Anglijoj jų net per daug būta. Galų gale pradėta tam kėblumui išeigos ieškoti. Karalius, sako, lai prižiūrinėja valstybę, gi bažnyčią reikėtų pavesti visai kam kitam. Į tokią propoziciją nekaip atsiliepė karalius. Ir to projekto tėvams be jokios širdies paskelbė kerštą. Lyginai šiųjų tarpe ir Pennų šeimyna patenka. Kad kaip nors jos atsikratyti, duodama jai net begalinį Pennsylvanijos kraštą. Tik, suprask, ne iš meilės, o tik iš karčiausios pagiežos. Kadangi anuomet Pennsylvania buvusi neverčiausiu žemės sklypu čielame Amerike. Karalius manė, kad Pennnai šičionai vis vien sau kaip nors sprandą nusisuks.

Morkus.

VIEŠA PADĖKA.

Didžiai gerb. kun. V. Dargiui ir visiems mūsų Geradariams Amerikoje.

Gerai yra žinomas Amerikos lietuvių visuomenei Šv. Kazimiero Seserų tikslas ir jų veikimas visuomenės dirvoje. Taipgi žino, Gerb. Amerikiečiai, kad 1920 m. Šv. Kazimiero Seserų Kongregacijos skyrius Aukščiausiojo maloningu surėdymu įsikūrė Lietuvoje.

Kokia sunki buvo to įsikūrimo pradžia, nėra galima apsakyti; tie tik gali suprasti, kurie patys tai matė ir aktyviai prie to prisidėjo.

Tarp kitų mūtų Geradarių, kuriems mūsų įsikūrimo sunkenybių žymi dalis teko pakelti, ypatingai pažymėtinas Gerb. kun. V. Dargis, nes jis nuo pat pirmų dienų draug su mumis Pažaislyje apsigyveno ir padėjo, taip sakant, laužt ledus, pravedant pirmus sunkius mūsų apsigyvenimo Pažaislyje žingsnius.

Negana to, dabar jis pasišventė mūsų vienuolyno, kaipo naujakūrio, labui, rinkdamas aukas tarp Amerikos Geradarių. Už tą savo vargą, lygiai kaip ir už kelionę nieko sau nepasilieka, bet kiekvieną centą surinkęs atiduoda Šv. Kazimiero Seserims Pažaislyje. Sulig paskelbtų aukotojų sąrašo "Garse" ir "Darbininke" visus pinigus vienuolynas yra gavęs ir visų geradarių pavardes turi savo archyve.

Tat Gerbiamam kun V. Dargiui mes esame ir visados būsime didžiai dėkingos už nenuilstamą jo rūpestį apie šį naujai įsikūrusį Šv. Kazimiero Seserų Vienuolyną Lietuvoje.

Giliai atjausdamos teikiamą pašalpą brangių mūsų brolių Amerikiečių niekados Jūsų nepamiršime ir savo kasdieninėse maldose melsime Aukščiausiojo, Kuris visus mus užjaučiančius geradarius atsiuntė, kad savo malone jiems visiems atlygintų.

Taipgi neišdildomas mūsų širdžių ačiū visiems, kurie kokiuo nors būdu lengvino gerb. kun. V. Dargiui tą aukų rinkimo darbą; taipgi Amerikos laikraščiams "Garsui" ir "Darbininkui", kurie malonėjo skelbti aukotojų vardus ir pritarė tam krikščioniškam meilės darbui.

Pasižadėjusiems mus ir toliaus neužmiršti ir kartkartėmis prisiųsti mūsų besikuriančio vienuolyno reikalams aukų reiškiame giliausią padėką. Jūsų aukos visuomet bus su didžiausiu dėkingumu priimtos ir sunaudotos vienam iš pačių gražiausių krikščionystės ir lietuvystės tikslų.

Sesuo M. Immaculata.

Adresas: Šv. Kazimiero Seserys. Pašto dėžė 44, Kaunas. Lithuania.

SKAIČIUS VAIKŲ IR MERGAIČIŲ.

Kad nors kasmet 106 berniukai gema prieš šimtą mergaičių Jungt. Valstybėse visgi daugiaus berniukų, negu mergaičių miršta pirmais gyvenimo metais. Tą parodo Jungt. Valstybių Cenzo Biuras.

Jeigu imigracija lygiai neužlaikytų augusių ratą, tai čionais būtų 1,013 vyrų prieš kiekvieną tūkstantį moterų. Bet kadangi daugiaus vyrų atvyksta, negu moterų, proporcija yra 1,040 vyrų prieš kiekvieną tūkstantį moterų.

Anglijoj yra apie 935 vyrai del kiekvieno tūkstančio moterų. Kinijoj rata yra 1,250 vyrų prieš tūkstantį moterių, bet Kinijoj daugiaus moterų miršta, negu vyrų.

F. L. I. S.

Draugai parodo man, ką aš ištesiu daryti, o priešai pamoko, ką aš privalau daryti.

Schiller.

Iš Liet. R.K. Federacijos Centro.

LIETUVAIČIŲ INTELIGENČIŲ REIKALU.

Nustojus Lietuvai nepriklausomybės ir neturint Lietuvoje jokios aukštesniosios mokyklos, turtingesnis Lietuvos sluogsnis — bajorai, ir tai tiktai labai turtingi, tegalėjo savo vaikus siųsti užsienin mokytis.

Bet didesnei Lietuvos nelaimei, tos užsienio mokyklos pasirodė Lietuvai pražūtingos, nes Lietuvos didikų vaikai besimokindami užsienio mokyklose susipažino su tų šalių mergaitėmis, jas vedė sau už žmonas ir pamažu Lietuvos didikų — kunigaikščių tarpe, lietuvių kalba, jų papročiai likosi išstumti ir pakeisti svetimtautės moteries kalba ir papročiais.

Kunigaikščius sekė smulkesnieji bajorai, šiuos gi miestelėnai ir taip šimtmečiams praslinkus, mes netekome kone visų kada tai garbingų Lietuvos laisvės gynėjų Gediminų, Radvilų, Sapiechų ir tūkstančių kitų. Garsių savo istorine praeitimi Lietuvos kunigaikščių ainiai vietoje dirbus labui su Lietuvos liaudimi, jie viską, kas lietuviška, paniekino ir išgamomis tapę, išsijuosę dirba Lietuvos priešų tarpe, lietuvių pražūčiai.

Naujai atgimusios Lietuvos garbingųjų nepriklausomybės gynėjų tarpe randame Harrisų, Johsonų ir net Bulahovų ir tam panašių svetimtaučių pavardžių, bet nerandame kunigaikščių Radvilu, Sapiechų, grafų Tiškevičių ir kitų Lietuovs didikų, nors jų rasime Lenkijoj, Prancūzijoj, Vokietijoj, tik ne Lietuvos gynėjų tarpe.

Ir kodel, kame priežastis, kad tie garbingųjų Lietuvos šeimynų ainiai paniekino viską, kas lietuviška, išėmus Lietuvos kunigaikščių ir grafų titulus? Atsakymas trumpas. Tą padarė svetimtaučių mokyklos ir svetimtautė moteris per apsivedimus (intermarriage). Kas dėjosi šimtmečiai atgal Lietuvos bajorų tarpe, tas pats dėjos ir naujų Lietuvos inteligentų tarpe kilusių iš kaimiečių. Tik pažiūrėkime.

Labai daug savo raštais prisidėjęs prie lietuvių atgimimo prieš 25 metus miręs a. a. Dr. Pietaris buvo vedęs rusę ar vokietę. Jo šeima jau ne lietuviška. Kas nežino a. a. Inžinieriaus Petro Vileišio? Kam nežinomi jo raštai ir jo nuopelnas leidžiant pirmajį lietuvių dienraštį "Vilniaus Žinios"? Bet nelaimei ir jo šeimyna lietuviškumu pasigirti negali.

Štai, vos keletas savaičių atgal skaitėme Lietuvos laikraščiuose, kad Lietuvos Susisiekimo Ministerija turėjo iš tarnystės atleisti ponią Čepinskienę, buvusio Švietimo Ministerio žmoną, nes ji per 5-6 metus neišmoko lietuviškai (nes nenorėjo išmokti. F. S.). Argi įstabu, kad tas pats p. Čepinskis, minint Šiaulių gimnazijos 75 metų sukaktuves šaukė: "pašalinkime tikybą ir tautystę iš mokyklos", nes jis jau to visko atsižadėjęs. O kaip daug mes rasime panašių Čepinskių Lietuvos inteligentų tarpe, tiktai nevisi jie turi ganėtinai civilės drąsos viešai tai pareikšti.

Nors sakoma, kad lietuviai esą stiprūs, kaip ąžuolai, bet kaip tik juos pasigauna kokia nors svetimtautė kokietka, taip greit jie pavirsta į tikrą lepšę ir visas jų narsumas pranyksta po svetimtautės pantapliu ir iš to tvirto vyro šeimynos galvos palieka svetimtautės pastumdėlis. Ir kodel taip yra? Priežasčių toli ieškoti nereikia. Atsakymas: buvo stoka lietuvaičių inteligenčių.

Labai malonus reiškinys kad naujai atgimstančioj Lietuvoj atsirado, nors nedidelis, bet aktingas būrelis lietuvaičių inteligenčių, kurios suprato, kad norint išauginti lietuviškas inteligentiškas šeimynas, visų pirma reikalinga išauklėti ganėtinai lietuvaičių inteligenčių, kurios mokėtų ir sugebėtų lietuvišką inteligentišką šeimyną sudaryti. Tam tikslui Lietuvos Katalikių Moterų Draugija ir įkūrė Karmelavoj mergaitėms tam tikrą ūkio ir namų ruošos mokyklą, kur jaunos lietuvaitės gautų išsilavinti tam tikrų inteligentiškai šeimininkei reikalingų privalumų. Nelaimei, tą mokyklą aplankė ugnelė ir taip naudingas lietuvaičių lavinimas tapo žymiai sutrukdytas. Kad tą ugnies padarytą nuostolį greičiau pašalinus, Lietuvos Katalikių Moterų Draugija, kviečiant A. L. R. K. Moterų Sąjungai ir prisiuntė Amerikon savo atstovę gerb. p. Prancišką Pikčilingienę.

Amerikos lietuviai! Mes dėjome aukas ir rėmėme Lietuvą jos kovoje už nepriklausomybe, atminkime, kad Lietuvoje dar šimtai randasi panašių Čepinskių ir Čepinskienių, kuriems Lietuva tiek tereikalinga, kiek tas jiems duoda litų ir Lietuvos ištautėjimui pavojus nei kiek nemažesnis, kaip praeity, todel visi remkime p. P. Pikčilingienės garbingą misiją. Lankykimės į p. Pikčilingienės prakalbas, aukokime Lietuvos mergaičių švietimo reikalams, Padėkime išauklėti kuo didesnį lietuvaičių inteligenčių skaitlių, kad ateity lietuvis inteligentas nereikalautų skųsties inteligenčių stoka ir ieškoti sau žmonos svetimtaučių merginų inteligenčių tarpe ir nereiktų jiems šaukti su Dr. Pietariu "iškilo kaip sakalas, bet nutūpė kaip vabalas."

Todel visi o visi į ponios Pikčilingienės prakalbas ir paremkime jos naudingajį darbą. Aukokime lietuvaičių švietimo reikalams. Padėkime auklėti lietuvaičių inteligenčių eiles.

Feder. Sekretorijatas.
180 Hale Ave., Brooklyn. New York.

Neatidėk darbo rytojui, jei gali jį šiandien atlikti.

Pirkti savo tautiečių išdirbinius ir remti savo tėvynės pramonę — tai tautos turtingumo paslaptis.

"Š."

K. P. S.

DAUGIAU BIBLISTŲ SUKTYBIŲ.

Buvau pasiryžęs daugiau nerašyti apie biblistų Šv. Rašto iškraipymus, bet pažvelgęs į kaikuriuos jų priešingus net pačiam protui posakius, negaliu ignoruoti neparodęs nekaltiems žmonėms tikrosios tiesos.

Jie labai niekina Katalikų Bažnyčią už garbimą šventųjų ir gyvųjų dorų žmonių, rodymą kaipo pavyzdį gerų darbų, o patys savo raštais giriasi susiriesdami — "darbai garsiau šneka, negu žodžiai", kaip sako anglų kalbos išsireiškimas.

Net pats Išganytojas, kas buvo vertas pagyrimo, viešai pagyrė pavyzdžiui: "Štai tikras Izraelitas, kuriame nėra klastos", taip Jėzus pagyrė Natanielį (Jono I. 47). Ogi į Petrą štai ką pasakė: "Palaimintas esi, Jonoe sūnau Simonai, nes nei kūnas ir kraujas tau tai apreiškė, bet mano Tėvas, kurs yra danguje. Ir aš tau sakau: tu esi Petras, ir ant tos uolos aš pastatysiu savo Bažnyčią, ir pragaro vartai jos nenugalės" (Mat. 16. 17-18).

Tai biblistai ir Pačiam Kristui daro priekaištų už tuos pagyrimus! O kiek jų daugiau rastum Biblijoje? Pasirodo, jie nei tiek nesupranta, kad nėra jokios kaltės kitą teisingai pagirti, tik kas pats save giria, o kitus niekina ir teisia, o ypač meluodamas, tai puikybė, nes puikybė — tai geidimas garbės, kurios neužpelnė.

Biblistams užtektų ir šių Kristaus žodžių: "Tegul jūsų šviesa taip šviečia žmonių akyvaizdoje, kad jie matytų gerus jūsų darbus ir garbintų jūsų Tėvą kurs yra danguje" (Mat. 5. 16) Bet jiems reikia privesti kitus Kristaus žodžius: "Veidmainy pirma išmesk rąstą iš savo akies, o paskui tu matysi, kaip išimti krislą iš tavo brolio akies" (Mat. 7. 5).

Jie netiki Kristui, kurs ištarė Petrui: "Pragaro vartai nenugalės" Bažnyčios Jo pastatytosios ir kartu giriasi pripažystą Kristu kaipo Dievą! Kas Kristaus vieną žodį ar vieną sakinį nori užginti, tas visą Jo mokslą užgina! Tai kaip jie savo akyje nemato, arba geriau, nenori matyti nei rąsto.

Jie taip daug pranašauja apie pasaulio pabaigą, kad jau ji tuoj ateis, o patys vengia Kristaus sakinius: "Bet aną dieną ir valandą niekas nežino, nei angelai danguje, nei Sūnus, tiktai vienas Tėvas" (Mork. 13. 32). Tai aišku, kad jie save aukščiau Kristaus pasistato! Tur būt, biblistai užmiršta sekančius žodžius: "Sėdint gi Jam ant Alyvų kalno, prie Jo slapčia prisiartino mokytiniai ir tarė: Pasakyk mums, kuomet tai bus? ir koks Tavo atėjimo ir pasaulio pabaigos ženklas?" Atsakydamas Jėzus jiems tarė: Būdėkite, kad kas nors jūsų nesuklaidytų. Nes daugelis ateis mano vardu ir sakys: Aš Kristus, ir jie suklaidins daugelį. Nes jūs išgirsite kalbant apie karus ir apie karų gandus. Būdėkite, kad nepabūgtumete, nes reikia, kad tai įvyktų, bet dar negalas. Nes tauta sukils prieš tautą, ir karalystė prieš karalystę; vietomis bus maro, bado ir žemės drebėjimų. Visa tai skausmų pradžia. Tuomet paduos jus į suspaudimą ir jus užmušinės, ir jūs būsite visų tautų nekenčiami dėliai mano vardo! Tuomet daugelis pasipiktins, vieni kitus išduos ir vie- [illegible] tikrų pranašų ir suvedžios daugelį. Ir kadangi bus apščiai neteisybės, daugelio meilė atauš. Kas gi bus ištvermingas iki galui, tas bus išgelbėtas" (Mat. 24. 1. 13).

Tais visais sakiniais Kristus aiškiai pažymi, kokia bus pasaulio pabaiga, o kalba tiesiog į savo mokytinius klausančius tuomet, ir liepia jiems būdėti ir nepabūgti. Tuomet visiems bus gana aišku, kad mokytiniai nesulauks pasaulio pabaigos, tai Kristus kartu kalbėjo ir į Apaštalų ir mokytinių įpėdinius, tai Jis jau tuomet sužymėjo ir biblistus, kaipo netikrus pranašus.

Dar daugiau: "kuomet tat išvysite pranašo Danieliaus paskelbtą sunaikinimo nuobodą, stovinčią šventoje vietoje, — kas skaito, teišmano' (Mat. 24. 15.). Nors tie žodžiai pažadino prasmę sunaikinimo Jeruzalės ir žydų sinagogos, bet tas sunaikinimas palyginamoje prasmėje kartu sužymi ir kitą sunaikinimą pasaulio pabaigoje, kurį nupiešia Šv. Paulius: "Mes meldžiam jus, broliai, del mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus atėjimo ir mūsų susivienymo su Juo: nesiduokite veikiai nukreipti savęs nuo savo išmanymo ir nugąsdinti nei dvasios apreiškimu, nei pasakymu, nei laišku, lyg kad tai eitų iš mūsų, būk Viešpaties diena esanti arti. Tegul niekas neklaidina jūsų jokiu būdu; nes pirma turi ateiti atpuolimas ir būti apreikštas nuodėmės žmogus, ir prapulties sūnus, kurs yra priešininkas ir keliasi prieš visa, kas vadinasi Dievas, ar kas yra garbinama, taip kad jis sėsis Dievo bažnyčioje ir rodys save, lyg jis būtų Dievas. Ar jūs neatsimenate, kad Aš jums tai sakiau, da bas jus būdamas? Jūs žinote, ir kas dabar jį sulaiko, kad apsireikštų tik savu laiku. Nes neteisybės paslaptis jau veikia; tiktai tas, kurs dabar laiko, laikytų, iki bus šalin atimta. Tuomet apsireikš tas neteisusis. Viešpats Jėzus užmuš jį savo burnos kvėpimu ir sunaikins jį savo atėjimo šviesumu. Jo atėjimas atatinka šetono veikimui ir visokia jėga, melagingais ženklais ir stebūklais ir visokiu neteisybės suvedžiojimu tiems, kurie žūna, nes jie nepriėmė tiesos meilės, kad būtų išganyti. Todel Dievas siųs jiems veiklų paklydimą, kad tikėtų melui, kad būtų teisiami visi, kurie netikėjo tiesai ir pritarė neteisybei" (2 Tess. 1-12.).

Tas "nudėmės žmogus ir prapulties sūnus", tai antikristus. Jis turi daug tarnų ir dabar, nes visi, kurie priešinasi Kristaus įsteigtai Bažnyčiai, tai jo tarnai.

MARIJONŲ GIMNAZIJOS MOKSLO PRADŽIA.

Mariampolė. — Per mišias parapijos bažnyčioj pasisėmę sau pagalbos iš Aukščiausiojo sunkiam mokslo darbui, susirinko visi auklėtiniai į didelę gimnazijos salę.

Sugiedojus Tautos Himną, mokytojai susėda apie gyvomis gėlėmis papuoštą stalą. Tarp mokytojų buvo Jo Eksc. ark. Pr. Karevičius ir prof. kun. Pr. Bučys.

Mokyklos direktorius dr-as J. Totoraitis nupasakojo mokyklos augimą. Mokinių skaičius šiemet, atsidarius septintai klasei, padidėjo virš 200.

Mokyklos sienos šią vasarą papuoštos naujais paveikslais. Ypač puikus marmurinis biustas mokyklos įkūrėjo a. a. J. Eksc. ark. Matulevičiaus iškaltas p. S. Stanšausko. Taip pat gražus gipsinis p. A. Stulginskio atvaizdas, dailininko p. K. Sklepriaus dirbtas ir bronziniai papuoštas. Jo Eksc. Pr. Karevičiaus, p. Zikaro kūrinys. Skulptorius p. Stanšauskas ir kitais paveikslais išgražino priešakinę sieną, su gražiu kryžiumi, kurį čia pat J. E. ark. Karevičius ir pašventino.

Gerb. prof. Bučys įteikė mokiniams mokyklos vėliavą ir papasakojo gražią vėliavų istoriją, jų reikšmę bei simbolį. Karštai ragino mokyklos auklėtinius burtis po savo vėliava ir sekti jos obalsius, kurie joje išrašyti.

Gerb. direktorius išreiškė padėką visiems gimnazijos rėmėjams, ypač d-rui Račkui iš Amerikos už gausius mineralogijos ir numizmatikos rinkinius, ir linkėdamas savo mylimiems auklėtiniams gero pasisekimo moksle, užbaigė tą gražią iškilmę.

"Š."

Myliu tokį linksmumą, po kurio rytmetyje draugai nesigėdina vienas antrą sutikti.

Watov.

NAUDINGAS PATARNAVIMAS

Už kiekvieną praleistą dolerį perki daugiau vertės.

Šis pranešimas yra Brooklyn Edison Kompanijos darbininkams, kurie gelbsti šį biznį padaryti sekmingu.

Progos del Tarnystēs

Mūsų susidūrimas su mūsų kostumeriais yra apribotas. Todel, leiskit mums kiekviena proga padaryti daugiausia suteikiant veikų ir patenkinantį patarnavimą.

Brooklyn Edison Company

[signature]

Prezidentas

VILNIAUS GEDULO DIENA.

— "O Vilniaus nepamiršk, lietuvi", — įkvēpimo valandą, lyg nujausdamas sunkius Vilniui laikus, šūktelėjo mūsų žilas poetas.

Šiandien tąjį šauksmą kartoja tauta, šiandien tas šauksmas skamba prabanginguose rūmuose ir tamsiose vargdienių trobelėse, skamba lygumose ir miškuose, o aidai pinasi į vieną gilų akordą nuo Baltijos jūrų lig Naročo gelmių, nuo Palangos ir Dauguvos pakraščių lig melsvos, miškais papuoštos Nemuno juostos už Gardino.

Liūdi Lietuvos žemė...

Ji liūdi, nes ji nebegirdi Lizdeikos geležinio vilko staugimo, šaukiančio į kovą už laisvę pavojaus valandą..

Ir liūdi, nes Lietuvos žirgas nesergsti Vilniaus pilies, kurios aukštumoj mėgina susisukti sau nuolatinį lizdą baltasis erelis...

"Pelėsiais ir kerpėm apaugę aukštai" šaukiasi į tautą karžygiškų pilių bokštai, baigiami naikinti žiaurios priešininku rankos....

Paniuro Vilniaus, Traku, Verkų ir visi kiti tušti kunigaikščių rūmai, nesulaukdami trimito gandu užžėlusiuose kiemuose, pasiilge laisvos Lietuvos dvasios garbingu dainų...

O mėlynasis ežeras, tyvksėdamas aukštuose kalnuose, tartum jautri nebeužmerkiama tautos akis, nuolat žiūri į dangų ir šaukia keršto!..

Kur Rimgaudo drąsūs žygiai, kur Mindaugo pasiryžimas, kur Gedimino ir jo didžiųjų sūnų narsumas, kur Vytauto išmintis, kur didvyriai karžygiai, šiandien taip reikalingi Vilniui vaduoti?

Plačiuose Lietuvos laukuose ir toli už jos sienų, kur Vysla lėtai plaukia, kur pietų dykumas plauna Juodųjų jūrų baltos vilnys, kur Maskvos sienos ir bokštai viršun kyla — visur rasi lietuvių karžygių kapų, visur skamba kilnios dainos apie jų garbingus darbus, nuveiktus tėvynei ginti nuo gausingų priešų!..

Liūdi "didvyrių žemė", verkia svetimųjų mindžiojama...

Bet iš skausmo gimsta linksmybė...

Girdi Vilniaus skausmą Lietuvos sūnūs, pilnos stiprybės karštos krūtinės...

Nuo Dauguvos, prie Vilniaus, Trakų, ir Gardino vartų, lig klaikių Augustavo miškų stovi ant durtuvų rymodama, laisvos Lietuvos jaunoji kariuomenė...

O šalies viduj, visuose kampų kampeliuose, lavinasi šauliai baltojo erelio šauti...

Skardūs Lietuvos kariuomenės armotų šūviai jau kartą dundėjo toli už Augustavo mišku, baltas vytis plevesavo Gardino pilies viršūnėj, budri sargyba stovėjo ties Nemuno krantais, žiūrėdama į nepabaigiamus, be krašto ir galo žalias Baltvėžio miškų jūras...

Netoli buvo Mindaugio Naugardėlis...

— "Ateis laikai, nušvis rytai, atgims nauja tėvynė" — vėl mus ramina žynys poetas, pranašaudamas Vilniaus kančių garbinga pabaiga..

Gavęs ženklą, pašoks Vytis raudonais nuo laisvės kraujo laukais, kaip žaibas atsidurs ties Vilniaus aukštais vartais.

Atsivers didžiųjų kunigaikščių sostinės vartai, pakils į pilies kalną budri sargyba...

Nusigandęs erelis nuplasnos toli už pietų tamsių girių, kur senovėj brastos būta.

Didėja mūsų jėgos, auga liepsnoja Vilniaus meilė — ir netoli poeto nurodyta laisvės diena...

Kelią, duokit kelią, mums atgal į mūsų Vilniaus sostinę, nes "nebesulaikysite upės bėgimo", kurs jau ima semti Vilniaus pamatus, nes "mes be Vilniaus nenurimsim."

"L."

ŽODYNAI.

LIETUVISKAI-ANGLISKAS žodynas A. Lalio (abi dalys kruvon) 10.00

J. NORKAUS.—Svetimų ir nesuprantamų žodžių žodynėlis .... .40

"GARSAS"

222 So. 9th Str. _ Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. C. Alliance of America)

APSAUGOS SKYRIUS

Susivienymas turi net septynius Apsaugos Skyrius. Pomirtinės išmokamos po 150 dol., 250 dol., 500 dol., 750 dol., 1,000 dol., 2,000 dol. ir 3,000 dol. Mėnesinės į šituos skyrius mokama pagal narių amžių.

PAŠALPOS SKYRIUS

Mokantiems 25c. į mėnesį, pašalpa išmokama 3.00 savaitėje; mokantiems 50c. — $6.00 savaitėje; mokantiems 75c. — $9.00 savaitėje; mokantiems $1.00 — $12.00 savaitėje; mokantiems $1.50 į mėnesį išmokama pašalpa $18.00 savaitėje.

Susivienymas taipgi turi ir Vaikų Skyrių, kuriame vaikai priimami nuo 1 iki 18 metų amžiaus.

GENERAL OFFICE:

225 So. Main Street, Wilkes Barre, Pa.

VILDOMASIS KOMITETAS:

Kun. J. A. Karalius, Dv. Vad., 320 Spruce St., Minersville, Pa.
P. P. Mulionis, Pirmininkas, 1306 E. 68 St., Cleveland, Ohio
K. J. Krušinskas, Vice-Pirm., 180 Hale Ave., Brooklyn, N. Y.
J. B. Šaliūnas, Sekr., 225 So. Main St., Wilkes Barre, Pa.
J. Stulgaitis, Iždin., 122 So. Meade St., Wilkes Barre, Pa.
V. T. Kvietkauskas, Iždo Glob., 431 No. Main Str., Wilkes Barre, Pa.
V. Miliauskas, Iždo Glob., P. O. Box 599, Forest City, Pa.
Dr. J. J. Weberis, Gydyt. Kvot., 2120 Carson St., Pittsburgh, Pa.
Susiv. Įgaliotas Teisių Patarėjas: Jonas Lopatto, Dimes Bank Building, Wilkes Barre, Pa.

TEISMO

M. Grimaila, 356 Park St., New Britain, Conn.
Silv. Sužiedėlis, P. O. Box 26, Silver Creek, Pa.
Vladas Palupis, 38 Sand St., Pittston, Pa.

LABDARYBĖS

A. Muckus, 78 Pulaski St., Kingston, Pa.
E. Dumbrovienė, 18715 Buffalo Str., Detroit, Mich.
P. Montvila, 222 So. Ninth Str., Brooklyn, N. Y.

ŠVIETIMO

M. Ruseckas, 1102 E. 76th St., Cleveland, Ohio.
B. A. Matukonis, 436 E. 5th Ave., Homestead, Pa.
A. Žaliaduonis, 139 E. 3rd Ave., Homestead, Pa.

KONTROLĖS

Vincas Mardosa, Scranton, Pa.
B. A. Matukonis, 436 E. 5th Ave., Homestead, Pa.
Sav. Morozas, 6 Spruce St., W. Pittston, Pa.

STATUTŲ

A. Pileckis, 401 Stadium St., Pittsburgh, Pa.
P. Montvila, 222 So. Ninth St., Brooklyn, N. Y.
S. Petruškevičius, Mount Carmel, Pa.

IŠ CENTRO RAŠTINĖS

NAŠLAITĖLIAMS SKATIKĖLI.

Veik metai praslinko, kaip Susiv. Centras be paliovos klabino Susiv. narių širdis, kad nepamiršus nelaimingesnių už save ir atliekamą centelį paaukojus ir parėmus prakilnųjį Labdarybės tikslą, tai Nešlaitėliams skatikėlį.

Tiesa, mes nesurinkome tūkstančių. Dvidešimt tūkstančių narių nesurinkome nei 1,000 dolerių. Tai skūpoka. Mūsų daugelio širdys sužmenėjusios, neatjaučiančios savo sądraugo nelaimių — vargų. Mes kitiems duosnūs, sau, savo sądraugams kieti, kaip titnagas.

Faktas, kad praeito vajaus surinkti skatikėliai, tai tik vargšų—vargšams vieno kito stambesnė aukelė.

Vienintėlė stambesnė auka buvo tai pašaliečio ir ne Susiv. nario **Juozo Miglino iš Cementown, N. Y. — DVIDEŠIMT DOLERIŲ.** Mes nepažįstame to žmogaus asmeniai, bet žinome tą, kad yra auksinės širdies ir kitų vargai jam nėra svetimais.

Su šiuomi skelbiame galutiną atskaitą pajamų Labdarybės Fondan. Iki spalių mėn. 1 d. 1927 m. aukų gauta šiaip:

"Garso" Nr. 30 paskelbta'	$934.20
102 kp. Duquesne, Pa.	.25
115 kp. Brooklyn, N. Y.	.20
155 kp. Scranton, Pa.	4.00
160 kp. Chicago, Ill.	10.00
187 kp. Frackville, Pa.	3.00
248 kp. Batavia, Ill.	.15
255 kp. Harvey, Ill.	.09
Viso	$951.89
Išmokėta	490.00
Balansas	$561.89

Su lapkričio mėn. 1 d., 1927 m. pradėkime naują Labdarybės reikalams vajų, pasiryždami, kad kiekvienas Susiv. narys sumokėtumėm **nemažiau kaip po 25c. per metus.** Ar ištesėsime?

J. B. Šaliūnas, Sekr. ir Reik. Vedėjas.

MŪSŲ VAJUS.

Vajus prasidėjo su spalių mėn. 1 d. š. m. Susiv. Centre gauname pasižadėjimų iš daugelio kolonijų, kad, girdi, dirbsime, kp. padvigubinsime...

Mes prisipažįstame, kad yra džiuginančių žinių iš kuopų, atsiranda ūpas padirbėti saviesiems reikalams. Kuopų organizatoriai prisiunčia praktingų patarimų ir tt.

Susivienymo Centras skiria dovanas. Neatsiliko **Penna 4-tas, Ohio apskričiai.** Žinoma, paseks ir kiti apskričiai, skyrime dovanų. Tvarkoje gyvenant, tai mūsų apskričiai gerą darbą atlieka ir ima aktingą dalyvumą organizacijos gyvenime.

Šioje savaitėje Susiv. Vajaus organizatoriais užsiregistravo šios kuopos:

1 kp. Soroka Antanas, Venslauskas Juozas.
8 kp. Ivinskas Adolfas.
25 kp. Bogonis Vincas.
88 kp. Martinkiūtė Ona, Kostrickas Petras.
101 kp. Gastas Vincas.
183 kp. Marcinkevičius Juozas.
228 kp. Nadzeika Kazys J.
270 kp. Droblis Juozas.

Negalima praleisti nepažymėjus, tai 228 kp. iš Nashua, N. H. p. Nadzeikos laiškelio. Tarp kito ko rašoma: "Vargiai bau mes pajėgsime gauti 1-mą dovaną. Bet mes tikri esame, kad vieną skirtų dovanų tai tikrai gausime. Man pagalbon pasižadėjo eiti visi kp. nariai ir kp. narių skaitlių padvigubinti. **Priede to pati kuopa iš savo iždo paskyrė tris dovanas, būtent, $3.00, $2.00, ir $1.00.**

Gražiau pasielgti nebuvo galima. Nereikia būti pranašu, kad visas Nashuos jaunimas ir jo vadai stos didžiausios Katalikų fraternalės organizacijos eilėsna. Nashua — ne Chicaga savo didumu, bet gali ne vieną koloniją pralenkti savo darbuote ir susipratimu.

101 kp. organizatorius Vincas Gastas irgi sako, kad Chicagoj gana miegoti ir savo didumu didžiuotis. Mes nesigirsime, bet kp. dvigubai padidės. Juk yra ir iš ko. Juk tik vienoje parapijos mokykloje yra net keli šimtai vaikų, tai yra ir privalo būti jie mūsų nariais. Juk niekas taip stipriai nėra parėmęs mūsų Vienuolynų, kaip kad Susiv. organizacija. Tai Seserų Kazimieriečių ir Seserų Pranciškiečių vedamos mokyklos privalėtų būti Susiv. fraternalės organizacijos narių auklėtojom. Juk jaunime mūsų įsičvijos ateitis. O tą jaunimą savose organizacijose palaikysime tik tada, kaip pratinsime iš mažens įvertinti visą tą, kas yra mūsų.

Tad šiame Vajuje pagalvokime, kad parapijines mokyklas lankantieji taptų Susiv. nariais. Tiesa, daugelis tėvų priklauso Susiv., vaikai — ne. Taip būti negalima. Tad pagalvokime.

ŽADĖJIMAI — DARBAS.

Kuomet kiti tik registruojasi ir "žada darbuotis", tai kiti tuo laiku pradeda siųsti Centrui aplikacijas ir žadėjimus remti darbo pasekmėmis.

Štai 30 kp. iš Scranton, Pa. **Vincas Mardosa**, kuris pasirįžo gauti Susiv. skirtąją dovaną, prisiuntė išpildęs naujų aplikacijų **septynis suaugusių skyriuje ir vienuolika jaunamečių! Jo balsų kreditas yra 125 balsai.**

Minėtas organizatorius tvirtina, kad daugeliui kp. organizatorių padarys siurprizą labai trumpu laiku, t. y. tiek turįs pasižadėjimų, kad pirma dovana taip kaip ir laimėta.

Bet štai 25 kp. organizatorius **p. Bogonis** vakar telefonu pranešė, kad tik porą vakarų išėjęs, o jau turįs visą tuziną narių, tai jeigu taip, tai p. Mardosai jis lips ant "kulnių" ne juokais. Tai čia peštynės už pirmenybę Penna valstybėje.

Su nekantrybe laukiamos žinios iš Connecticut valstybės. Conn. apskritis skleidžia gandus, kad **skirsiąs stambias dovanas šiame vajuje** ir, girdi, mes pralenksime daugelį kuopų. Tą esam girdėję nuo Conn. apskr. Iždin. S. Cibulskio ir Pr. Gudiškio, 11 kp. rašt.

Tik ką atlankė Susiv Centrą 31 kp. rašt. Jonas Žernauskas iš Mahanoy City, Pa. Jis užtikrino, kad Mahanoyiečiai nebus paskutiniais. Mes tam tikime, nes tą pareiškimą davė tikras Susiv. veteranas ir didelis jo bičiulis.

Darbas pradėtas, visi pradeda susidomėti. Pasisekimas priklauso nuo mūs visų.

J. B. Šaliūnas, Sekr. ir Reik. Vedėjas.

MURZINAS DARBAS.

Statyti — **ne griauti.**

Tūlas Susiv. narys siuntinėja kuopų valdyboms laiškus, kame jis skleidžia įvairių nesąmonių Centro Valdybos adresu ir pavartoja apskričio autoritetą.

Te bus pilnai suprasta, kad tas nebus toleruojama, ar tas bus daroma apskričių, ar asmens vardu. Tokiems Susiv. organizacijoje vietos būti negali.

Tiesa, Seimas bus tik už 8-nių mėnesių, bet laikas rengtis iš anksto. Pv. pačioje mūsų konstitucijoje yra spragų, kurias reikia taisyti, lopyti, patsai tas darbas nepasidarys. Tai vietoje griovus, kodel tą energiją nepanaudojus — statymui?

Pv. Nežiūrint, kur Susiv. Centras bus, jeigu nariai negaus tinkamo patarnavimo, tai nebus patenkinimo. Paimkime kad ir ligonių **pašalpų išmokėjimą.** Dabar blankos siunčiamos Dr. Kvotėjui. Pastarasis siunčia Centrui. Mes išrašę įsakymą siunčiame Prezidentui pasirašyti. Tą padarius siunčiama Iždininkui, kad išrašytų čekius.

Taip vadinamos "red tape" kaip vandenio, naudos nei už dvylekį. Ar nereikėtų tą atitaisyti. Pašalpos būtų išmokamos tiesiai iš Susiv. Centro Raštinės? Tą įvykdžius, ligoniams pašalpų čekiai būtų išsiunčiami nuo aštuonių iki keturiolikos dienų greičiau, negu dabar! Tai ar nevertėtų tuom susirūpinti, kad mūsų darbe būtų daugiau našumo, o mažiau trukdymų.

IŠ KUOPŲ DARBUOTĖS

LRKSA. 4-to PENNA APSKRITIES PROTOKOLAS.

Susirinkimas įvyko rugsėjo 25 d., 1927 m. Prasidėjo 2 val. po pietų, bažnytinėje svetainėje Miners Mills, Pa.

Pirmiausia pirm. Saveras Maroza susirinkimą atidarė užkviesdamas vietinį klebona kun. J. Šupšinską atkalbėti maldą. Gerb. kun. Šupšinskas, atkalbėjęs maldą pasveikino delegatus ir palinkėjo visiems vienybėje darbuotis.

Po to S. Maroza pareiškė, kad susirinkimas yra atidarytas del svarstymo 4 Penna apskrities reikalų ir visų, kokie tik liečia visą Susivienymo organizaciją.

Mandatų komisijon išrinkti: S. Pileckis, J. Miliauskas, V. Bindokas.

Maršalka — vietinis V. Petrauskas.

Apskr. raštininkas praneša, kad 17 kp. kp. pamiršo mandatą, bet 17 kp. delegatai vienbalsiai lieka priimti legaliais.

Skaitomas protokolas iš praėjusio susirinkimo ir priimtas vienbalsiai, kaip skaitytas.

Kuopų atstovai.

Mandatų komisija duoda raportą. Dalyvauja šių kuopų atstovai:

1 kp. Edwardsville, Pa.: J. Klučinskas, F. Sinkevičius, J. Kučinskas, P. Sabaliauskas, F. Bugnelis, A. Kadušlevičia.

6 kp. Plymouth, Pa.: A. Gavenonis, A. Kižis.

7 kp. Pittston, Pa.: J. P. Bukaveckas, J. F. Pocevičia, M. Žirnius.

14 kp. Wilkes Barre, Pa.: J. Stulgaitis, V. Bendokas, J. Rumšis.

17 kp. Wilkes Barre, Pa.: J. Pacenka, P. Acevičius, S. Pileckis, K. Šeporaitis, P. Oberaitis.

25 kp. Miners Mills, Pa.: V. Petrauskas, M. Samsonas.

28 kp. Luzerne, Pa.: J. Urbanavičia, J. Čekanauskas, P. Stravinskas, P. V. Zdanavičia.

46 kp. Sugar Notch, Pa.: J. Nevulis.

70 kp. Old Forge, Pa.: S. Malinauskas.

73 kp. Hudson, Pa.: A. Cukauskas, M. Večerkauskas, J. Večerkauskas.

75 kp. Wanamie, Pa.: P. Burinskas, B. Petrauskas.

77 kp. Swoyersville, Pa.: V. Montvila, A. Petrauskas.

155 kp. Scranton, Pa.: V. K. Balinskas, P. Labžintis.

183 kp. Pittston, Pa.: J. Marcinkevičia, J. Levanauskas.

209 kp. Kingston, Pa: J. Miliauskas, V. Jankauskas, J. Gibavičia.

212 kp. Plains, Pa.: J. Zakevičius.

233 kp. Port Griffith, Pa.: J. Rimas, A. Radžiūnas.

291 kp. Wilkes Barre, Pa.: J. M. Dumčius.

J. B. Šaliūnas, A. Muckus ir J. Jonavičia dalyvauja kaipo apskr. komisijos nariai.

Viso 18 kp. prisiuntė 49 delegatus ir 3 apskr. komisijos nariai.

Mandatų komisijos raportas priimtas vienbalsiai, kaip raportuota.

Raportai ir pranešimai.

Apskr. raštininkas perskaito apskr. valdybos ir piknyko komisijos protokolą. Susirinkimas įvyko rugsėjo 17 d. 7:30 v. vakare, Centro Raštinėje. Susirinkimas įvyko del sutvarkymo išvažiavimo. Protokolas apskr. valdybos ir komisijos priimtas, kaip skaitytas.

Pirm. Maroza išdavė raportą žodžiu. Išvažiavimo pasekmės neblogiausios ir pelno liko aps. apie $341.35.

J. B. Šaliūnas taip pat raportuoja. Publikacijos darbą, kuris jam buvo pavestas, atliko, kaip galėjo geriausia.

Iždininkas J. Českis dirbo kiek galėjo. Ir visi valdybos ir komisijos nariai tą patį pareiškė.

Įnešta ir paremta apskr. valdybos ir komisijos raportus priimti. Vienbalsiai.

Nutarimai.

Pirm. S. Maroza užklausė, kas padengs kelionės lėšas apskr. komisijai, kuri susideda iš J. B. Šaliūno, S. Marozos ir S. Pileckio, kuri važinės laike Susivienymo Vajaus su prakalbomis. Kilo diskusijos ar reikalinga tokia komisija? Padiskusavus gana ilgai balsuota. 22 prieš 9 palikta minėta komisija del Vajaus su apmokėjimu kelionės lėšų, kokios bus laike Vajaus.

Pakeltas klausimas, ar ir šiemet apskritis dovanas iš savo iždo skirs tam, kuris daugiausia naujų narių prirašys. Vienbalsiai nutarta paskirt $75.00 iš iždo ir padalyt į 5 dovanas: 1 dovana bus $25, 2-ra — $20., 3-čia — $15., 4-ta — $10., 5-ta — $5., Delegatų tarpe susidarė ūpas imtis darbo. Visi pasirengę dirbti laike Vajaus, kad laimėjus dovaną ne tik iš apskr. iždo, bet ir iš Susivienymo Centro.

Apskrities Valdyba.

Užklausus, kurie bus nominuojami į pirmininkus, įnešta, paremta ir vienbalsiai nutarta, kad visą seną valdybą palikt kitiems metams. Taigi valdyba lieka tokio sąstato:

Pirm. S. Maroza, Vice pirm. P. Stravinskas. Rašt. J. Pacenka, Iždininkas J. Českis, Iždo Globėjai J. Moliušis ir A. Soroka.

Susirinkimas baigiamas 4:30 po pietų.

Kitą susirinkimą palikta sušaukt apskrities valdybai. Laiką ir vietą taipgi nužiūrės valdyba.

Pirm. S. Maroza, uždarydamas susirinkimą, dėkoja delegatams už skaitlingą dalyvavimą ir už gražią tvarką.

Sav. Maroza, Apsk. Pirm.
Jonas Pacenka, Aps. Rašt.

LRKSA 1 PENNA APSKR. PROTOKOLAS.

LRKSA 1-mo Penn. Apskrities suvažiavimas buvo liepos 31 d. 1927 m. Mahanoy City, Pa.

Susirinkimą atidarė pirm. Ant. Leškauskas 2:05 po pietų. Maldą atkalbėjo vietinis klebonas kun. P. Česna.

Nedalyvajant apskr. rašt. Silv. Sužiedėliui, tam laikui vienbalsiai išrinktas raštininkas Jonas Bankieta.

Komisijon priėmimui mandatų ir jų užregistravimui išrinkti K. Lapinskas ir A. Rutkauskas.

Užregistruota iš sekančių kp.:

31 kp.: A. Leškauskas, J. Žernauskas, M. Geležėlė, ir E. Kiniauskienė.

187 kp.: J. Bankieta ir S. Savickas.

27 kp.: J. Venskus.

24 kp.: J. Žukauskas ir K. Lapinskas.

128 kp.: E. Blauzdžiūnas.

40 kp.: A. Navickas ir A. Rutkauskas.

4 kp.: J. Jančiulis.

259 kp.: I. Ritelis.

Viso dalyvavo iš 8 kp. 15 delegatų.

Perskaitytas protokolas. Priimtas vienbalsiai kaip skaitytas.

Svarstoma apie Labdarybės Fondą. Pasirodė delegatų gerais norais ragint visas kuopas prisidėti su bent kokiom aukom į Labdarybės Fondą, nes pasitaikius iš apskrities reikalaujančiam pašalpos ir jei į tą Fondą nėra aukota, iš ko tada galima šelpti.

Paduota keli įnešimai iš nekurių kuopų, kad visuomet yra daroma klaidos ir šaip nesusipratimai su Centro Raštine.

Apkalbėjus plačiau tokius nusiskundimus pasirodo, kad nevien gali būti Centro Raštinės klaidos daromos, bet ir nekurių kuopų. Būtent: susirinkimus laiko sykį į tris mėnesius, įstatymai, gi reikalauna, kad susirinkimus laikyt kiekvieną mėnesį. Kasininko neturi, kur privalo turėti. Iždo globėjų neturi, kurie turėtų daboti finansų knygas ir apskritai visą kuopos turtą ir išduoti atskaitą bent sykį į tris mėnesius. Nariai susirinkimų nelanko, tuomet tik į susirinkimą pribūna, kada sužino, kad yra suspenduotas arba išbrauktas. Priedesmė kiekvieno nario susirinkimus lankyt kuo dažniausiai, nuėjus į susirinkimą sužinot, ar tikrai sumokėti pinigai yra pasiųsti į Centrą ir kada, nes už kiekvieną pasiuntimą pinigų į Centrą

MŪSŲ KOMISIJOS.

Pažiūrėkime į mūsų rinktas **Konstitucines Komisijas.** Yra kiekvienam reikalui skirtingos. Bet, būkime atvirais, ir štai veik du metai baigiasi, tai kame tų Komisijų darbuotė, kas apie komisijas girdėjo? Štai man arčiausiai prie širdies glūdo, tai **Labdarybės Komisija.** Susiv. Centras vedė agitaciją už Labdarybę, tai ar toji Komisija pasirodė viešai savaisiais darbais? Parėmė patarimais, paragino narius prie kilnaus Labdarybės tikslo? Gal kas žino, bet Susiv. Centras apie tai negirdėjo. Tas pat ir tas pat. Darbo daug, darbininkai išrinkti, bet, deja, nedirba.

O taip neturėtų būti. Tai tais reikalais kp. nariai ir apskričiai privalėtumėm tikrai susirūpinti ir rimtai prisirengti prie būsiančio Susiv. Seimo.

Griauti pajėgs bile kas, bet reikia statyti, ir kur nėra stipru, tai be atidėliojimo reik taisyti.

Kam rūpi organizacijos ateitis — atsiliepkite.

J. B. Šaliūnas, Sekr. ir Reik. Vedėjas.

PRIE LIGONIŲ LANKYMO.

"Garso" 39-me numery mes drįsome išsireikšti del ligonių lankymo, kad nekuriose kuopose atsiranda nesąžiningų ligonių, na, ir lankytojų. Mes prašėme gerb. kp. valdybų imti tą domėn ir perskaityti arčiausiam kp. susirinkime visų narių žiniai. Tūlose kuopose kiio nepasitenkinimo, t. y. už įvardinimą kp. numarų. Susiv. Centras nieko neprasimanė, tik paminėjo faktus.

121 kp. iš Springfield, Ill. prašo išduoti nario pavardę, kuris būk tai užtiko narį dirbantį ir kp. nepranešė. Kamgi iškreipti mintį ir sakyti tą, ko mes nerašome. Minėtas įvykis buvo **gegužės 18 d. 1925 m.**, kuomet Ligonių lankytojas Jurgis Kimulis atlankė tūlą ligonį ir rado jį bedirbantį. Kuopa tam nariui pašalpą sulaikė nuo tos dienos, kada jį užtiko prie darbo.

Tas pats "ligonis" Susiv. Centrui nusiskundė, kad ligonių lankytojas nepabeldė durų ir stubon įlindo nelauktas ir neprašytas.

Mes sakėme, kad **Ligonių lankytojams** nemažai prisieina nemalonumų patirti nuo tokių, kurie yra ar bando būti **"Profesionaliais ligoniais"**. Nes jie paskui bando keršyti už sulaikymą jiems nepriklausančios pašalpos.

Būrods, dabar bus kp. nariams aišku.

J. B. Šaliūnas, Sekr. ir Reik. Vedėjas.

gauna ir turi gauti pakvitavimą iš Centro, kiek ir kada yra pasiųsta. Jei kuopų valdybos, o labiausiai visi nariai dabotų tą tvarką, be abejo būtų mažiau nesusipratimų ir padarytas klaidas būtų galima greičiau atrasti ir jas pataisyti.

Įneštas klausimas, kokiam tikslui sunaudosim padarytą pelną nuo buvusio apskr. išvažiavimo gegužės 30 d. 1927 m. Pasikalbėjus' įnešta ir vienbalsiai balsuojama, kad palikt tolimesniam laikui pas apskr. kasininką.

Toliau įnešta, kad apskr. valdyba išduotų smulkmenišką atskaitą iš apskrities kasos stovio.

Įnešta ir vienbalsiai paremta su užgyrimu, kad ir kitą metą rengt apskrities išvažiavimą, bet esant da anksti, rengimo darbas atidėtas tolimesniam laikui.

Seka atskaita iš laikyto apskrities išvažiavimo gegužės 30 d., 1927 m. Marlin Parke.

Pajamos.

Už kaspinėlius	$18.85
Už šokių salės	83.50
Nuo užkandžių ir šaldinio (aiskrimo) stando	212.75
Nuo alaus stando	144.80
Viso pajamų	$459.90

Išlaidos.

Už parendavojimą parko	$55.00
Muzikantams	43.00
Spaudos darbas skelbimai ir tikietai.	20.38
Už alų ir cigarus	69.00
Užkandžiai, šaldinis, (aiskrimas) sodė ir kendės	105.62
Dviem gaspadinėm už pagaminimą užkandžių.	10.00
Rengimo komisijos kelionės lėšos	15.48
Viso	$318.48
Pajamų viso buvo	$459.90
Išmokėjimų viso buvo	318.48
Liko pelno nuo išvaž.	$141.42
Vėliaus kasininkas priduoda bilą	$4.00
Mot. Janulevičius pridavė už šokių tikietus	2.50
Viso pajamų pasidarė	$462.40
Išmokėjimų viso buvo	322.48
Liko pelno iš viso	$139.92

Kitam suvažiavimui vieta nubalsuota vienbalsiai Coaldale, Pa. spalių 30 d., 1927 m. 2 val. po pietų.

Apskrities kasos stovis liepos 31 d. 1927 m. yra taip:

Nuo pirmiaus kasoj buvo	$59.27
Pelnas nuo išvažiavimo	139.92
Viso apskr. kasoj	$199.19

Susirinkimą uždarė pirmininkas A. Leskauskas 4:15 vakare atkalbant maldą kun. P. Česnai.

Pirm. *Ant. Leškauskas,*
Raštin. *J. Bankieta.*

LINDEN, N. J.

LRKSA 200 kp. jubiliejinės iškilmės.

Įvyks š. m. *Spalių 16 dieną* Linden Hall, Wood Ave kampas 16th Str., Linden, N. J.

LRKSA 200 kp. tą dieną minės 10 metų savo gyvavimo ir darbuotės sukaktuves. Be to bus *Susivienymo Vajaus diena* ir prirašymas prie kuopos naujų narių.

Bus įdomi programa, kurią išpildys 200 kp. išlavintas jaunimas. Kalbės p. *K. J. Krušinskas,* Susivienymo Vice Pirm. Kat. Federacijos sekretorius ir įžymus visuomenės veikėjas.

Visi ir visos į jubiliejines iškilmes *Rengėjai.*

CONN VALSTYBĖS KP. PRANEŠIMAS.

LRKSA. Conn. apskr. metinis suvažiavimas įvyks spalių 16 d., 1927 m., Bridgeport, Conn

Yra svarbu, kad nei viena kuopa Conn. Valstybėje nepasiliktų neprisiuntus savo atstovo.

1. Tai bus metinis suvažiavimas ir bus renkama nauja valdyba.

2. Susivienymo Vajus.

Tai ir kviečiu visas, kad tas suvažiavimas nebūtų tuščias.

Kuopų raštininkai, nepamirškit išpildyti Conn. Apskr. biankas ir priduoti apskr. raštininkei, nes norėtumėm sužinoti, koks dabartinis yra skaičius Conn. Valstybės kuopų narių ir Vajui pasibaigus žinosim kiek pasidaugino ir kokių vaisių atnešė mūsų organizacijai tas mūsų Vajus.

Taipgi svarbus dalykas komisijų raportai, apskr. valdybos raportai ir Referendumas. Reik apkalbėti ir nužiūrėti tinkamus kandidatus. Nors apskritis neturi sprendžiamą balsą, bet vis delto apskritis visų Conn. kuopų centras.

Tai malonėkite nepamiršti.

A. J. Kaunietis,
LRKSA Conn. Apskr. Pirmin.
159 Russ St., Hartford, Conn.

DUQUESNE, PA.

Atsišaukimas.

LRKSA 102 kp ir Jaunuolių Skyrius atsišaukiame į visą Pittsburgho apskrities visuomenę, kviečiame visus stoti vienybėn, nes jau LRKSA Vajus čia pat ir prašome visos apylinkės nerengt jokių pramogų spalių 29 dieną, bet atsilankykite į 102 kuopos rengiamą labai linksmą "Maskaradinį balių", per kurį susipažinsime su visais ir varomas darbas eis geriaus, nes ir priežodis sako: "Vienybėj —Galybė".

102 kp. ir Jaunuolių skyrius.

CLEVELAND, OHIO.

LRKSA 50 kp. susirinkimas įvyks spalių 20 d. ketvargo vakare, 7:30 val. Lietuvių svetainėje.

Visi nariai turėtų atsilankyti, nes turim svarbų reikalą apsvarstyti.

Pijus Janušaitis, raštin.

PITTSTON, PA.

Balius ir šokiai.

Rengia LRKSA 183 kp. Spalių 28 d., 1927 m. Lietuvių Piliečių Klūbo salėje, 183 No. Main Str., Pittston, Pa.

Gros gera orchestra. Kviečiame visus atsilankyti, kaip senus, taip ir jaunus.

Įžanga vyrams 35c, moterims 25 centai. Kviečia,

Komitetas.

FRACKVILLE, PA.

187 kp. susirinkimas bus spalių 16 d. 2 v. po pietų. K. Kirelavičiaus salėje.

Malonėsite visi susirinkt ir naujų narių atsivesti, nes jau vajaus laikas prasidėjęs.

Kas prisirašys vajaus metu nereikės įstojimo mokėti.

Taigi rašykitės visi ir savo vaikus prirašykite.

J. B. kp. raštin.

CLEVELAND, OHIO.

50 kp. narių domei.

Gerb. nariai ir narės, malonėkite neužmiršti sekančio susirinkimo, kuris įvyks š. m. spalių 20 d. paprastoj vietoj.

Nariai, malonėkite laikytis kp. nutarimo ir mirus mūs kuopos nariui, mokėt po 10c., už kuriuos pinigus bus užperkamos dvejos šv. mišios. Dauguma yra užsimokėję, laikas ir atsilikusiems atlikti savo priedermę.

Susirinkime bus apsvarstyta visa eilė svarbių reikalų. Visų narių prievolė dalyvauti.

Koresp.

BRIDGEPORT, CONN.

Conn. Apskrities susirinkimas, prakalbos, koncertas etc.

Spalių 16 d. Šv. Jurgio parapijos svetainėje įvyks Conn. apskrities suvažiavimas.

Tą pačią dieną susirinkimui pasibaigus mūsų Susiv. 9 kp. paledant Conn. Apskričiui, rengia programą, kurią sudarys dainos, prakalbos ir šokiai.

Girdėjau, kad dainuos *p-lė Blažauskaitė iš New Britain, Conn. ir iš Waterbury koki tai nepaprasti dainininkai.* Kalbės tai Susiv. organo "Garso" Redaktorius *Matas Zujus.* Programai pasibaigus šokiai iki vėlyos nakties.

Yra vilties, šis vakaras pasiseks, ir vietiniai mus parems.

Kitados Bridgeport'as buvo labai veikli kolonija, deja nūdien to pasakyti negalima, turbūt, pradėjome senti ar tik šiuip aptingome. Bet nuo dabar 9 kp. nariai stosime su energija padirbėti šiame vajuje, kad narius nors patrigubinus, o svarbiausia — tai atgaivinti tą ūpą prie veikimo.

Narys.

WATERBURY, CONN.

LRKSA. 91 kp. šiemet pasirįžo turėti taip vadinamą "piknyką", bet vis atidėliojo, kažko laukė, na ir pagalios tą piknyką atidėjo iki spalių 2 d. š. m.

Piknykas pavyko geriau negu aš. nariai tikėjosi, nes tą dieną buvo nepaprastai karšta diena, tai ir publikos buvo apščiai ir pelno bus.

Minėtos kp. nariai šiemet pradėjo veiktį, krutėti ir žada daugeliui siurprizą padaryti šiame vajuje. Kas žino Waterbury, tai abejoti netenka. Juk tik vienoje parapinėje mokykloje vaikų mokosi virš vienuolikos šimtų! O kiek čia jaunimo suaugusių. Gerai pasidarbavus, tai Susiv. galėtų, taip sakant, sukirsti bile koloniją. Čia ir taip turime dvi Susiv. kuopas — 11 ir 91, kurios toli gražu nėra skaitlingomis. O kitados Susiv. turėjo 11, 71, 91, 107 ir 150 kp. Tuomi laiku narių buvo apie penkiolika šimtų. Bet įvedus reformas ir pradėjus vaidus, nariai sumažėjo ir kp. viena po kitai išnyko. Draugijos irgi svyruoja, dejuoja kas su jomis bus. Taigi šiame vajuje mūsų priedermė pasidarbuoti, kad Susiv. organizaciją išplėtus taip, kaip kad buvo kitados. Žinoma, čia viskas priklauso nuo mūsų gerb. parapijos vadų. Kaip jie norės, tai taip padarys. Ką žada rytojus — įspėk, jei gali. Bet Waterbury's jeigu tik panorės, tai jų laimėjimas užtikrintas šiame vajuje, nes dirva kuo plačiausia.

Tas pats.

BRIDGEPORT, CONN.

Koncertas, prakalbos, šokiai ir kiti įvairumai.

LRKSA. vietinė 9 kp. ir Conn. apskrities komisija deda visas pastangas surengimui gražaus vakaro, kuris įvyks spalių-October 16 d. lietuvių Šv. Jurgio par. svetainėje, 443 So. Park Ave., Brodgeport, Conn. Pradžia 7 val. vakare.

Vakaro programa bus labai įdomi. Bridgeportiečiai iki šiol da nėra turėję tokio gražaus vakaro, kaip kad yra rengiamas spalių 16 d..

Conn. apskrities komisijoj darbuojas gerb. veikėjai S. Cibulskas ir J. Šerpinskas.

Programoj bus dainos, prakalbos ir šokiai. Žinomas muzikas kompozitorius A. Aleksis mielai sutiko sukviesti gabiausius dainorius iš Waterbury Taipgi yra apsiėmus dalyvauti garsi dainininkė, New Britaino žvaigždė, p-lė Blažauskaitė. Dalyvaus ir vietiniai gabiausi dainoriai-rės.

Kalbėtojais bus p-lė M. Jokubaitė iš New Haven, Conn., M. Zujus, "Garso" redaktorius iš Brooklyn, N. Y. Kun. J. M. Bakšys iš Hartford, Conn.

Muzikantai paimti gabiausi muzikos srity.

Kadangi tą pačią dieną L. R. K. S. A. Conn. apskritis laikys suvažiavimą Bridgeport, Conn., tai prašoma kuo daugiausia delegatų dalyvauti suvažiavime ir minėtam vakare, nes tas viskas bus įžanga ir pradžia Susiv. Vajaus Conn. valstybėje.

Susirūpinkime mūsų brangios organizacijos reikalais ir tą pradėtą darbą remkime, kiek tik išgalim.

Ateikim visokius ginčus į šalį, bet visi ir visos stokim į darbą, ateikime spalių 16 d. į gražų vakarą visi vietiniai ir iš apylinkės miestų ir miestelių.

Rengimo Komisija.

LEWISTON, ME.

26 kp. susirinkimas bus spalių 16 d. Šv. Baltramiejaus Draugijos svetainėj, 2 val. po pietų

Malonėkit visi nariai ateiti.

V. Vaičiulaitė.

KUOPŲ SUSIRINKIMAI.

EDWARDSVILLE, PA. — 1 kp. susirinkimas bus spalių 16 dieną, 1 val. po pietų parapijinėj salėj.

FOREST CITY, PA. — 2 kuopos susirinkimas bus spalių 16 dieną, paprastoj vietoj.

BALTIMORE, MD. — 13 kuopos susirinkimas bus spalių 16 dieną, Šv. Alfonso par. salėj, tuoj po sumos.

WILKES BARRE, PA. — 17 kp. susirinkimas bus spalių 16 dieną, tuojau po pamaldų parapijos salėj.

MINERSVILLE, PA. — 24 kp. susirinkimas bus spalių 16 dieną, 2 val. po pietų Šv. Pranciškaus parap. mokyklos kambary.

LEWISTON, ME. — 26 kuopos susirinkimas bus spalių 16 dieną, 2 val. po pietų Šv. Baltramiejaus Draugijos salėj. Visi nariai, malonėkite susirinkti.

LUZERNE, PA. — 28 kuopos susirinkimas bus spalių 16 dieną, nuo 2 val. po pietų. Mockaičio salėje.

Nariai teiksitės atsilankyt ir užsimokėt mokesčius.

SUGAR NOTCH, P. — 46 kuop. susirinkimas bus spalių 16 dieną, Šv. Petro ir Povilo par. salėje, 2 val. po pietų.

NEW PHILADELPHIA, PA. — 51-mos kuopos Jaunamečių Skyriaus susirinkimas bus spalių 16 dieną, tuojau po sumai bažnytinėj salėj.

51 kp. Jaun. Sk. Rašt.

BRESLAU, PA. — 56 kuopos susirinkimas bus spalių 16 dieną, 2 val. po pietų, A. Nutaučio svet.

EXETER BORO, PA. — 57 kp. susirinkimas bus spalių 16 dieną, Griškonio svetainėje 2 val. po piet.

DURYEA, PA. — 61 kuopos susirinkimas bus spalių 16 dieną, tuoj po sumos, bažnytinėje salėje.

ASHLEY, Pa. — 69. kuopos susirinkimas įvyksta 3 nedėldienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų pas kp. raštininką 220 So. Main Str., Ashley, Pa.

EYNON, PA. — 80 kuopos susirinkimas bus spalių 16 dieną, tuoj po mišių parapijos salėj.

BENTLEYVILLE, PA. — 92 kp. susirinkimas bus spalių 16 dieną, tuojaus po mišių paprastoj vietoj.

MANCHESTER, N. H. — 119 kp. susirinkimas bus spalių 16 dieną, salėjo po Nr. 153 Manchester Str., 1 val. po pietų.

ST. CLAIR, PA. — 130 kp. susirinkimas bus spalių 16 dieną, bažnytinėje salėje, tuoj po sumai. Kviečiami visi nariai atsilankyti.

E. VANDERGRIFT, PA. 138 kp susirinkimas bus spalių 16 dieną, paprastoje vietoje ir paprastu laiku

CHARLEROI, PA. — 156 kp. susirinkimas bus spalių 16 dieną, 7 val. vakare, Lietuvių klūbo rūmuose 1111 Meadow Ave.

INDIANA HARBOR, IND. 176 k susirinkimas bus spalių 16 dieną, tuojaus po sumos, bažnytinėje salėje, 3901 Fir Str.

W. PITTSTON, PA. — 183 kp susirinkimas bus spalių 16 dieną, paprastoj vietoj tuojau po pirmutinių mišių

INKERMAN, PA. — 194 kp. susirinkimas bus spalių 16 dieną, 2 val. po pietų pil. Prano Lamsargio svetainėje 15 Chestnut Str. Visi nariai teiksitės sueiti.

CHICAGO HEIGHTS, ILL. 202 k susirinkimas bus spalių 16 dieną, 1 val. po pietų, šv. Kryžiaus par mokyklos kambary.

PLAINS, PA. — 212 kuopos susirinkimas bus spalių 16 dieną, parap. svetainėje tuoj po pamaldų

WARRIOR RUN, PA. — 238 kp. susirinkimas bus spalių 16 dieną, kampas Front St. ir Hanover St. Susugę ir jaunamečiai kviečiami dalyvauti. Pradžia 2 val. po pietų.

WYOMING, PA. — 244 kuopos susirinkimas bus spalių 16 dieną, pas Martiną Baliukevičių, po Nr. 1 Wyoming Ave. Visi nariai teiksitės susirinkti.

BLISSVILLE, L. I., N. Y. 277 k. susirinkimas bus spalių 16 dieną, 3 val. po pietų, Juozo Dembrauske salėje, 91 Greenpoint Ave.

PORT CARBON, PA. — 282 kp susirinkimas bus spalių 16 dieną, 2 val. po pietų miesto mokyklej.

KUR LAIMĖ?

Vieno akto vaizdelis
iš Amerikos lietuvių katalikų gyvenimo

Parašė J. TUMASONIS.

1927 m.

Šį mano rašinėlį aukoju Susiv. 1927—28 m. Vajui.
RAŠĖJAS.

VEIKIANTI ASMENYS:

JURGIS, pasiturįs darbininkas.
JUOZAS. Jurgio draugas.
JONAS, Jurgio kaimynas.
ONA, Jono žmona.
MIKAS, naujas Jurgio draugas.
DAKTARAS.

Viskas dedasi vienoj iš vidutinio didumo **lietuvių kolonijų Amerikoje.**

SCENA PIRMA.

(Vidutiniai pasiturinčio darbininko kambarys. Stalas, kėdės, sofa, ant sienų paveikslai. Ant stalo guli "Garsas" ir kiti katalikiški laikraščiai).

JURGIS *(Vaikšto neramus).* — Nežinia, kas čia bus galima toliau ir bedaryti? Vis tik aukok ir aukok ir vis tokiems, kurie sveiki būdami savo ateitimi visai nesirūpina. Štai, kad ir Antanas M., dar visai jaunas vyrukas, pilname žydėjime... štai suserga, pašaukus gydytoją net tam neturi iš ko užsimokėti, o prie draugijų prisirašyti tai nė neprimink. Girdi, jis pats daugiau suprantąs apie tai. Arba vėl Baltrus, turi tokią gausią šeimyną ir, jų nelaimei, nei vienas nei jokioje draugijoje nepriklauso. Kaip nesmagu, kad atsitikus kokiai nelaimei, tai lyg iš miego pabunda ir pažadą prie LIET. R. K. SUSIV. prisirašyti ir kartu, žinoma, prašo pagelbėti. Kad taip sve timtautis pasakytų — žadėtų, tai gal ir atsakytumei pašalpos, bet savam argi lietuvio širdis leis.... Nežinau, kaip ilgai mūsų broliai nepaisys apie savo rytojų. Sunku net pagalvoti. *(Vaikščioja).* O visgi reikia galvoti ir kas nors pradėti... *(Atsisto).* Kažin *(linksmai)* surengus prakalbas? Čia senai jos yra buvusios, tai gal bus galima sutraukti žmones ir gavus gerą kalbėtoją, būtų galima sujudinti tuos miegalius iš letargo ir nesirūpinimo savo rytojum... *(Girdėti skambina).*

SCENA ANTRA.

(Jurgis ir įeina Juozas).

JUOZAS. — Laba vakarėlį *(Sveikinasi).* Jurgeli, ko taip susirūpinęs?

JURGIS. — Labas, labas. Kaipgi žmogus nebūsi susirūpinęs. Tik pamąstyk, kiek mūsų kolonijoje yra lietuvių, kurie savo ateitimi visai nesirūpina. Ištikus gi nelaimei ar mirčiai, visa našta pucla ant mūsų ir taip jau apkrautų savais vargais pečių.

JUAZAS. — Taigi, taigi. Ir aš kai kada imu galvoti apie tai, tai net skaudu ant širdies pasidaro. Man kartais užeina mintis, kad tokie lietuviai, kurie galėdami, turėdami progos, nepasirūpina savo ateitimi, tai te žinosi ir savo nelaimėje.

JURGIS. — Taip tai taip, bet lietuvio širdis nėra akmeninė ir pamatęs savo brolį nelaimėje tuojau teikia jam pagalbą. Sušelptasis, kol bėdoje, pasižada viską pildyti, tik jam gelbėk, bet atsigavęs tuoj pamiršta savo pažadėjimą ir vėl eina tuo pačiu nepaisymo keliu.

JUOZAS. — Kažin, ar nebūtų gera surengus prakalbas. Juk dabar Susivienymo Vajus eina, tai gal būtų progos gauti nors kiek narių mūsų organizacijai?

JURGIS. — Taigi ir aš galvoju apie tai. Tik reikėtų jau gauti gerą kalbėtoją, kuris galėtų prieiti prie šių nelaimingųjų drūnančių letarge.

JUOZAS. — Aš manau, kad būtų gerai surengus už kokios poros savaičių jei būtų galima. Ką tamsta į tai sakai?

JURGIS. — Labai gerai. *(Skambina).*

SCENA TREČIA.

(Juozas, Jurgis ir Ona įeina).

ONA. — *(Įbėga skubiai verkdama)* — Susiedėli, susimildamas gelbėk, mano Joną automobilius primušė ir nuvažiavo... Guli vargšas ant kelio. Gelbėkit!.. Gelbėkit!.. *(visi išbėga).*

SCENA KETVIRTA.

(Juozas ir Jurgis įneša Joną, kuris sunkiai alsuoja, paguldo jį ant sofos. Ona įeina paskui juos ir atsistojus prie sužeistojo tyliai verkia).

JURGIS. — Reikia tuojau šaukti daktarą, nes matyti, kad ligonis sunkiai sužeistas. *(Juozui)* Juozuti, bėk ir pašauk daktarą *(Juozas išbėga).*

JURGIS. — *(Onai)* Ar Tamstos vyras priklauso į kokią bent draugiją, kuriai reikėtų tuojaus pranešti?

ONA. — *(Susigėdinus pro ašaras)* Aš nelaiminga! Kalbinau jį daug kartų prisirašyti, bet vis atidėliodavo, vis sakydavo, kad kitą syk prisirašys....

JURGIS. — *(Sau)* Štai jau vėl nauja auka, nepaisymo auka, kurią, jau man rodosi, ir vėl reikės globoti... *(Onai)* Ar iš tikrųjų nei jokioj draugijoj neprikiausote?

ONA. — *(Liūdnai).* Taip, gerbiamasis...

JURGIS. — Labai man nemalonu, kad taip daug yra mūsų brolių, kurie tik bėdoje pradeda suprasti, kas jų laukia... Aš manau, kad Jonas po šio atsitikimo susipras ir prisirašys prie Lietuvių Romos Katalikų Susivienymo.

SCENA PENKTA.

(Tie patys ir Juozas su daktaru).

DAKTARAS. — *(Įeidamas)* Labą dieną! Kaip gi ligonis?

JURGIS. — Nežinome, bet sunkiai alsuoja ir dejuoja.

DAKTARAS *(Apžiūri ligonį. Jurgis su Juozu stovi nuošaliai ir kalbasi tyliai. Daktaras apžiūrėjęs, parašo receptą ir atsisukęs prie Jurgio sako):* — Šonkaulis įlaužtas ir dešiniam šone žaizda, Didelio pavojaus nėra, bet ligonis keletą savaičių turės gulėti lovoj.

ONA. — *(Verkia)* Dieve! Dieve!... *(prieina prie Jurgio ir prašo)* Kaimynėli, ar negalėtumėt bent kiek paskolinti, nors daktarui apmokėti. Pereitą savaitę pametė darbą, tai pasibaigė ir skatikėliai...

JURGIS. — *(Pažiūri į Juozą).* Nors jau ir buvau nutaręs niekam neskolinti, bet matau, kad esate nelaimėje, tai turėdamas kelis centus dalinsiuos *(duoda pinigus Onai).* Bet vieną išlygą statau, kad Jonas pasveikęs būtinai prie *Susivienymo* prisirašytų.

(Bus daugiau).

A. Šarma.

AUDRŲ SŪKURY.

(Vaizdelis iš didžiojo karo laikų.

(Pabaiga).

Mergaitė iš karto nesugavo minty ar gerai jo padaryta ar ne. Ji atsiminė vakar atsilankius Gegužiuos vokiečių policininkus ir suprato jų lankymosi tikslą.

— Nesibijok, Antaneli, tavęs nieks nežinos, o jei kokios nelaimės, tai kovosim kartu bendromis pajėgomis.

Antanas paprašė jos, kad šios paslapties nesakytų nė savo namiškiams. Išbučiavęs veidus, kurių per tiek laiko ilgėjosi, jis nuėjo į kluoną ir urvu padarytu šiene pasienin nulindo į savo lizdą. Po to dar kelis laimės vakarus jiedviem teko praleisti žvainio sodely.

V.

— Jį paims vokiečiai, išveš į Vokietiją, o aš tuomet tikrai įgysiu Onutės meilę, — eidamas iš žvainių, galvojo Jonas Bertuliukas. Tik kaip čia man gerai įskundus ir nurodžius slėpimosi vietą, kad tikrai jį suimtų?

Taip galvojo Antanui keršyti jo kaimynas, to paties kaimo buvusio seniūno sūnus Bertulis. Šį baisųjį judošišką kerštą jis pateisino tuo, kad ne mažiau mylėjo Onutę kai Antanas. O meilė juk keršto reikalauja. Meilės objektui visuomet tikslas pateisina priemones.

Kai vakaro saulė paskutiniu kartu atsisveikino žemę ir raudona spalva paauksavo bokštų viršūnes, Lenčiūnų kaime ties ūkininko Gegužio kiemu sustojo automobilis. Iš automobilio išlipo keturi ginkluoti, kariškai apsirengę vyrai ir viens džentelmeniškai atrodąs civylis. Viens kariškai apsirengęs pasiliko kiemo vidury, du nuėjo už kluono, o trečias su "džentelmenu" įėjo į trobą. Buvo tai visa okupantų šaika; keturi viešosios policijos policininkai ir vienas slaptosios.

— Tamstos sūnus, tas kur slaptosi iš belaisvės parbėgęs, namie ar ne? — paklausė senio Gegužio įėjęs į trobą policininkas.

Tėvas lyg stabo ištiktas stovėjo ir žodžio netarė.

— Už melavimą mūsų įstatymai mirtim baudžia! — piktai pridūrė vokietys.

Nors tėvas žinojo jų įstatymų žiaurumą, tačiau lietuviško būdo tvirtumu atsakė:

— Aš nieko apie sūnų nežinau, jau antri metai kai jo mano namuose nesimato.

Vokiečiai senio ilgai nekankino, nes jie ir klausė jo tik tikslu, kad ištirti senio būdą. Apie sūnaus slėpimosi vietą jie puikiausia žinojo iš nurodymus kuriuos šįryt suteikė Bertuliukas. Žinojo net palei kurią šieno urvas eina į lizdą po šienu.

Apleidę trobą policininkas ir "džentelmenas" nuėjo į kluoną. Policininkas pasiliko durysse, šautuvą laikydamas rankose, o slaptosios policijos agentas pradėjo nurodytoj vietoj krapštyti šieną. Buvo žymu, kad šienas yra kasdien judinamas, todel jis kasė kas kart toliau, kol pagalios pamatė urvą. Dabar buvo aišku, kad Bertuliukas nemelavo.

— Kas esate šiame šiene pasislėpęs, išeikite, nes to nepadarius, bus kluonas uždegtas ir teks sudegti, — pranešė lietuviškai, vokišku akcentu vokietys.

Antanas visa girdėjo ir aiškiai suprato šią dramą. Jam aišku buvo ir tas, kodel jį taip greit rado, nežiūrint į tai, kad geral buvo pasislėpęs. Jam sakė Onutė, kad tas pats Bertuliukas, su kuriuo matėsi vakar Žvainiuos, jau nekartę prašė jos meilės.

Kai vokietys trečią kartą pakartojo savo reikalavimą, pažymėdamas, kad kartojas jau paskutiniu kartu, Antanas, suprasdamas kas laukia už tat namų, išlindo iš šieno.

Kaip apaldžiausia viikas pamatęs silpną eriuką paklydusį nuo savo bandos, taip lygiai ap-

(Tęsa 7 pusl. 7 kolumnoj).

Tel. Empire 7365
DR. F. MATULAITIS
822 Holbrook Ave.,
DETROIT, MICH.
Adynos:
12—2 P. M. 6—8 P. M.

LĖTA MIRTIS

Skausmai, nerviškumas, sunkybė šlapinantis, dažnai reiškia rimtų bėdų. Išbandykite pasauliniai garsų vaistą inkstų, pūslės ir šlapumo bėdoms. Gerkit vandenį ir imkit

GOLD MEDAL HAARLEM OIL CAPSULES

Įžymus diuretiškas akstintojas. Žinomas kaipo Olandijos tautinė gyduolė per virš 200 metų. Visose aptiekose trejopo didumo.

Ieškokite vardo GOLD MEDAL ant kiekvienos dėžutės ir neimkite kitokių.

IŠ IR Į
LIETUVĄ
Via Bremen
Didžiausiu ir greičiausiu
Vokiečių laivu
COLUMBUS
Arba kitu šios Linijos laivu
TIK 8 DIENAS per VANDENĮ
Pulkus 3-čiasis Cabin — tiktai miegamieji kambariai.
NORTH GERMAN
LLOYD
52 BROADWAY, NEW YORK
arba pas lokalį agentą

DYKAI ROMATIZMU SERGANTIEMS.

Mes turime naują metodą gydymui romatizmo, kurią mes pasiųsime į namus kiekvieno šio laikraščio skaitytojo, kuris tik pareikalaus. Jeigu jus turit skaudėjimą jusų muskuluose arba sanariuose, jeigu jus kenčiat skausmą oro permainose, štai proga išbandyt naują metodą, kuri yra pigi ir kuri pagelbėjo šimtams. Jeigu jusų liga yra chroniška ir užsisenėjusi ir jokios gyduolės jums negelbėjo, mes patariam išbandyt šia metoda, kurią mes pasiunčiame DYKAI išbandymui.

DYKAI MUSŲ LĖSOMIS.

Mes neprašom nuo jusų jokių pinigų, tik prisiųskit savo adresa. Mes išsiųsime jums apmokėtą DYKAI ISBANDYMUI mūsų metodą. Šimtams šita metoda pagelbėjo, pagelbės ji ir jums. Nepraleiskit tos progos pasinaudoti. Rašykit šiandien, jeigu jus kenčiat nuo romatizmo.

PLEASANT METHOD CO.
Dept. X-6
3624 No. Ashland Ave., Chicago, Ill.

KAM KENTĖTI?

Kenčiantieji skilvio užkietėjimu, ypač tie, kurie turi atsirūgimus, skaudėjimus po krūtine, išpūstus vidurius ir jeigu visokių pilių ir druskų vartoja per ilgą laiką, klauskite gyduolių, kurie tik šą išėję ir sekmingai gydė. Pasiaiškinimas dykai. Nesivėluokite, greit rašykite antrašu:

Dr. J. R. Verbe Ch. Mfg. Co.
P. O. Box 90, Trucksville, Pa.

EXTRA DIDELIS BARGENAS.

Pamatykite visą pasaulį per šį puikų stereoskopą, padarytą iš geriausios medžiagos; galite matyti vaizdus Pasaulinio karo, Amerikos istoriškas vietas ir kariškus laivus, Kristaus gyvenimą, vizitas Romos ir Venecijos ir daug kitų gražių vaizdų. Su stereoskopu mes duodame 100 rinktinių vaizdų ir gerą gvarantuotą puikiuose nikelio rakštuose laikrodėlį, ilgai tesėjantį ir teisingai laiką rodantį. Laikrodėlį, Stereoskopą ir 100 vaizdų vertės $8.00 mes pardavinam tik už $4.75. Ir dar pridedame R. C. 22 kalibro revolverį — dykai. Prisiųskit tik šio prisiuntimai, o $4.75 atmokėsite kai gausite dėktus. Pateikinimas gvarantuojamas arba pinigai grąžinami. Siųskite orderį dabar kol kaina pigi. Adresuokite:

PRACTICAL SALES COMPANY,
Desk 58,
[illegible] No. [illegible] Ave., Chicago, Ill.

KORESPONDENCIJOS

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO AMERIKOJE.

PITTSBURGH, PA.

LRKSA Narių Domei.

Šv. Pranciškaus Seserų Vienuolijos Vajus jau prasidėjo. Gerb. klebonai, Vienulijos rėmėjai, draugijos, geradariai ir apskritai visa lietuvių visuomenė nuoširdžiai kviečiame stoti talkon!

Vienuolijai didėjant, dauginasi ir įvairūs reikalavimai. Seserys jausdamos visokius trūkumus didžiai įkainuoja kiekvieną suteiktą aukelę, ir kiekvienas kokio nors geradario atsiliepimas sudaro Vienuolyne linksmą naujieną.

Šiemet ypatingu būdu Šv. Pranciškaus Seserys kreipiasi į kiekvieną LRKSA narį atskirai. Šis sumanymas yra daromas su leidimu ir palankumu tos organizacijos Prezidento, gerb. P. Muliolio. Nei nuo vieno neprašoma daug, nes Seserys gerai supranta kai kurių žmonių padėjimą, bet iš daugelio mažų aukelių susidarys didelė auka, kurią Seserys sunaudos ne puošalams bei įvairiems patogumams, bet labiausiai auklėjimo ir apšvietos reikalams. Tikimės trumpame laike galėsime paskelbti Vajaus pasekmes tarpe Sus-mo narių. Aukautojai bus skelbiami.

Aukomis ir kitais Vajaus reikalais malonėkite kreiptis adresu:

Sisters of St. Francis,
Mt. Providence, R. D. No 9,
So. Hills, Pittsburgh, Pa.

GRAND RAPIDS, MICH.

Moterų Sąjungos 42 kp. 10 metų gyvavimo sukaktuvių paminėjimas.

ALRK. Moterų Sąjungos 42 kp. Grand Rapids, Mich., rugsėjo 25 d. 1927 m. minėjo 10 metų gyvavimo sukaktuves.

Pirmiausia buvo šv. Mišios ir visos sąjungietės in corpore dalyvavo pamaldose. Šv. Mišias laikė mūs gerb. vikaras kun. J. Jusevičia ir pasakė labai gražų pamokslą.

Vakare surengta gardi vakarienė su įdomia programa.

Vakaras pradėta Sąjungos himnu. Rengimo komisijoj buvo M. Rinkevičienė, M. Paurienė, St. Grigaliūnienė, V. Kaminskienė.

Svetainę papuošė labai gražiai M. Paurienė, O. Sležnitė, O. Brazukė, M. Rinkevičienė, St. Grigaliūnienė, ir V. Kimalskienė. Iš tikro garbė joms už toki gražų darbą.

Gaspadinės R. Čiuplienė, pagalbininkės A. Krutkauskienė, V. Morkevičienė, V. Stabingienė, V. Simanavičienė ir K. Jedvienskienė. Jos iš tikro patenkino visus skaniai pagaminta vakarienę.

Laike vakarienės surengta graži programa.

Pirmiausia vakaro vedėja M. Paurienė prakalbėjus sveikino ALRK Moterų Sąjungos 42 kp. 10 metų sukaktuvėse ir linkėjo, kad po šių 10 metų sukaktuvių lyg kad naujai atgimusios bendrai eitumėm didelių ir gražiu darbu dirbt 42 kuopos ir visos Sąjungos gerovei.

Paskui buvo išduota atskaita 10 metų darbuotės. Iš jos paaiškėjo, kad kuopa didelius darbus nuveikė.

Kuopa turi 83 narės. Iš tų pirmutinių narių skaičiaus yra pasilikę 7 narės: O. Brazukė, A. Margelienė, V. Morkevičienė, M. Bingūnienė, A. Bajorūnienė, A. Kutkauskienė, ir O. Sakinskienė. Surengta 5 prakalbos. Vakarų, vakarienių, koncertų — nesuskaitomai daug (kas metas).

Prisidėta darbu ir aukom prie parapijos bazarų. Be to vietos lietuvių Šv. Petro ir Povylo bažnyčios reikalams 42 kp. yra paaukojus $3.000.00—$4,000.00. Vieną sykį didelių pasidarbavimu laike kuoros gadės $1,169.00. Už tai gavo dovanę (kupką), kurią paaukojo naujos bažnyčios reikalams. Mot. Sąj. 42 kp. nupirko del naujos bažnyčios sakyklą už $610.00, klausyklą už $147.99, stovylų ir kt. už $151., suolų, kėdžių ir kt. už $150.00.

Kuopa turi veliavą su paveikslu N. Pagalbos Motinos Šv., kuri kainavo $100.00. Su ta vėliava kuopa dalyvauja visose bažnyčios apeigose.

Lietuvos laisvės reikalams per Tautos Fondą paaukojo 30 dol. Lietuvos Boną Lietuvos Universitetui. Daug aukota ir kitiems svarbiems reikalams.

Po atskaitos prasidėjo muzikalė programa St. Širvinskienė ir V. Kamsiskienė, akomp. pianu M. Giedrienei, Mot. Sąjungos 42 kp. choro vedėjai, padainavo duetą.

Gerb. klebonas kun. J. Lipkus gražiai prakalbėjo apie Mot. Sąjungą.

Parapijos choras, po vadovyste S. Railos, padainavo 2 dainas.

Gerb. vikaras kun. J. Jusevičia daug ką įspūdingo pasakė, kad net malonu buvo klausyt.

Duetas Lucijos ir Alicijos Abromaitukių.

42 kp. choras, po vadovyste M. Giedrienės padainavo:

"Oi, berneli vienturi" ir "Persiskyrimas su tėvyne".

Stasė Širvinskienė solo maloniu balsu visus patenkino.

Mot. Sąj. 42 kp. jaunamečių kvartetas: R. Pauriūtė, M. E. Pauriūtė, F. Grigaliūniūtė O. S. Grigaliūniūtė skambino ir padainavo "Lakštingalėle, mielas paukšteli" ir "Plaukė sau laivelis".

P. Dedyniūtė pianu, O. Dedyniūtė smuika, A. Kislaičiukė banjo visos trys gražiai sutarė. Publikai taip tiko jų grojimas, kad buvo atšauktos keletą sykių pakartoti. Iš tikro 42 kp. gali didžiuotis, kad sąjungiečių mergaitės taip yra išsilavinusios ir taip visus gali palinksminti.

A. Čižauskiūtė pasakė eiles ir paskambino pianu.

Žmonių buvo pilna svetainė ir visi buvo patenkinti.

Grand Rapids sąjungietės ir lietuvės moterys ir merginos, šian į būrį suglaukim pečius, dirbkime vienybėj, kaip iki šiol dirbome tautos ir bažnyčios gerovei. Tė gyvuoja Mot. Sąj. 42 kuopa!

P. S. Sąjungietės, kurios išbuvo 42 kuopoje 10 metų, gavo dovanėles—po auksuotą ražančių. Visos džiaugiasi.

Korespondentė.

PHILADELPHIA, PA.

Ukrainų Kongresas.

Spalių 26-ta čia bus taip vadinamos Ukrainų "Objednanės" Kongresas.

"Objednanės" tikslų yra: Kova už Ukrainos — Rytų Galicijos — paliuosavimą iš Lenkiios plėšriojo aro, kuris ir mūsų Vilniia bei kitas Lietuvos sritis laiko savo naguose.

Tai vietinis Draugijų Sąryšis išdelegavo tris asmenis iš savo tarpo, kad tam Kongresui nuneštų ir suteiktų gratuliaciją—gerą linkėjima nuo lietuvių priklausančių prie to Sąryšio. Į delegaciją jėjo sekanti asmenis: gerb. kun. J. Kaulakis, poni L. Baraukienė, ir St. Baūrūnas, o da vienas asmuo pasižadėjo nueiti privačiai nuo savęs palinkėti. Gi jei kuris oficialiu delegatų deliai kokios nors priežasties turės atsisakyti, tai ji kitas-kita pavaduos. Patartina, kad iš visur lietuviai tam kongresui pasiųstų linkėjimų; tai būtų naudinga ir mums lietuviams, ir jiems, ukrainams, nes mumis vienus prie kitų daugiau suartintų, o, žinote, vienybėje — galybė.. Linkėjimus reikia siųsti tokiu antrašu: *Kongresu Objednanės, 817 N. Franklin Str., Philadelphia, Pa.*

Kalbas linkėjimams galima vartoti sekančias: ukrainų, anglų, rusų, vokiečių, prancūzų, lotynų, graikų (senobinę ar naujagadyniškę), toliau: tarptautinę kalbą — Esperanto ir net mūsų priešų — lenkų, — paliokų..

Tad, nepatingėkite, gerbiamieji ir gerbiamosios, taip atskirai, kaip ir draugystės pabriežti, pasiųsti apsčiai linkėjimų tam Kongresui. Nepatingėkite paarzinti, pagązdinti lenkus, nes mat, visi linkėjimai tilps ukrainų laikraščiuose; tai Rytų Galicijos "paliokai", kūrie moka gerai ukrainų kalbą ir Lenkijos valdiškos sferos skaitant tuos linkėjimus, nersis iš kailio, ir širs iš pykčio bei baimės, matant lietuvių-ukrainų vienybę.

K. V.

DETROIT, MICH.

Sutuoktuvės.

Kl.kun. J. Čižauskas sušliūbavojo Šv. Jurgio par. komiteto narį A. Belicką su M. Šalaševičiene.

Šliūbas buvo su dviejom mišiom, nes jie abu buvo našlai ir užsipirko po šv. mišias už mirusius.

Linkime kloties!

V. P. J.

GRAND RAPIDS, MICH.

Laikas susiprasti.

Mūsų parapija gyvuoja gerai. Čia klebonauja kun. J. Lipkus, vikarauja kun. Jusevičius.

Žmonės džiaugiasi turėdami abu kunigu lietuviu, nes nesenai čia buvo vikaru kitatautis. Dabar kun. Jusevičius mokina mūsų vaikučius lietuviškai bent kelias valandas į savaitę.

Jau lietuviai tėvai mažai gali susišnekėti lietuviškai su savo vaikais, o ką gali sakyt apie skaitymą arba rašymą lietuviškai.

O kas kaltas? Gi mes patys, nes snaudžiam ir nieko nepaisom. Pasižiurėkim į kitas parapijas, ten lietuvių vaikus mokina seselės lietuvaitės, o pas mus — kitatautės. Daugelis tėvų nepatenkinti leidžia savo vaikus į viešasias mokyklas.

Girdėt, kita metą bus atkviestos seselės lietuvaitės. Dieve, duok.

T. ir pilietis.

NIAGARA FALLS, N. Y.

Pakilome.

Prieš atvyksiant kun. kl. J. Daknui vietos lietuviai katalikai buvo nuleidę rankas ir nusiminę, nes visi manėm, kad nieko nebus iš mūsų lietuviškos kolonijos.

O kaip atvyko kun. J. Daknis, visi pamatėm, kad klydom. Jau pastatėm labai gražu Dievo namą, įrenėm svetainę. Malonu patiems pažiūrėt ir svečiams parodyt.

Už tai mūsų klebonui velinam kuo ilgiausio amžiaus, kuo geriausios sveikatos ir energijos nenuilstamai darbuotis mūsų tarpe!

Parapijietis.

ST. LOUIS, MO.

Didelis metinis Balius.

Rengia Šv. Juozapo Draugystė. Nedėlioje Spalių 23 d., 1927. Ungarų svetainėje, 1921 South 9th Str., St. Louis, Mo. Prasidės 4 val. po pietų. Ižanga 30c. asmeniui, šokiai dykai.

Kviečiame visus ir iš visur atsilankyti į šį balių, nes bus puiki muzika, gros visokius šokius. Atsilankusieji būsite patenkinti. Kviečia visus.

Šv. Juozapo Dr-stės Komitetas.

MANO ISPŪDŽIAI PAS KAIMYNUS.

Progai pasitaikius aplankiau kelias lietuvių kolonijas: Rochester, N. Y. Toronto, Ont. Ca[illegible] ir Amsterdam, N. Y. Įspūdžiais noriu pasidalyti su katalikiškos spaudos skaitytojais.

Apleidęs nuostabios Niagaros krioklį savo "Paige" pasukau Toronto linkui.

Toronte gyvena apie 50 lietuvių šeimynų. Kad ir nežymus jų skaičius, vienok vienybės nesilaiko ir susiskaldo. Vieni katalikai, kiti bolševikai. Buvau sutikęs vienus ir kitus. O, kas per skirtumėlis!.. Katalikai apsišvietę, mandagūs, pasiturintieji, dorūs ir garbingi žmonės,—gi bolševikėliai tamsūs, storžieviai, nuskurę, girtuoklystėje paskendę...

Katalikų lietuvių jaunimas lanko aukštesnes mokyklas, o bedievių vaikai visai nemokinami ir nekrikštyjami.

Katalikų Šv. Jono Dr-jos vedėju yra p. Antanas Jurčius, begalo malonus ir protingas vyras. P. Danielius, lietuvis kontraktorius, pasiekęs yra žymaus turto, nes dirba didelius darbus. Pono Danieliaus vaišingumu teko man pasinaudoti: jo automobilyje aplankėme visą Toronto ir tas vietas, kur p. Danielius atlieka darbus. Mačiau jo darbą, kurį atlieka vidurmiesyj: tai didžiulio "Imperial" Banko namai ir 15 aukštų "buildingo" departamentai. Malonu buvo patirti, kad p. Danielius savo pavardės neiškreipęs ir darbininkus samdo vien lietuvius. Tai pavyzdis visiems mūsų lietuviems biznieriams.

Toronto lietuviai susirinko į Šv. Pranciškaus bažnyčios salę, kurioje man teko į juos prabilti. Laike prakalbos begalo gražiai užsilaikė, paskiaus širdinigai pasikalbėję ir pajuokavę išsiskirstėme.

Begrįžtant į namus tokios mintys sukinėjosi mano galvoje: geri tie Toronto lietuviai, — kodel jų nieks dažniau neaplanko ir nepadeda jiems kultūriniai darbuotis?.. Kad ir mažytis jų būrelis, bet verta geriems žmonėms patarnauti...

Grįžęs iš Toronto, pernakvojęs namie, rytojaus dieną leidaus į "Flower City" — Rochester, N. Y.. Kur sustosi, jei ne pas vaišingą kun. J. Kasakaitį?.. Pereitais metais tuo pačiu keliu iš Niagara Falls į Rochesterį važiavau su a. a. Arkivyskupu Matulevičium. Atmenu, jis gerėjosi pakelv esama grožybe gamtos. Ir tikrumoje yra kuom gėrėtis: plačios lygumos, šen-ten nežymūs kalneliai, sodnai, vynuogynai, turtingos "farmerių" sodybos... O kelias! Tokio kitur vargiai besurasi,—lygus, lyg grindis kambaryje.

Po taip įspūdingos kelionės ūpas visai nepagenda, jei apsistosi Rochestery pas lietuvių klebona. Klebonija daili, patogi, šeimininkas malonus, linksmas, širdingas... Ko betrūksta? Parapijiečiai lygiai tokie patį, kaip kad jų vadovas. Štai jei netikit, būdami Rochestery aplankykit p. Juozą Ričkį, arba p. Juozą Mociejūną, — plačiai žinomus ir įtekmingus Rochesterio lietuvius, — tuomet patyrsit, kad tiesą rašau.

Visuomeninis veikimas čia irgi išauges; gerai gyvuoja vyčiai, smarkiai veikia Šv. Cecilijos choras, nesnaudžia ir Moterų Dr-ja, kruta irgi vyrai.

Už vis įdomiausiai plėtojasi parapija. Štai tos neskaitlingos lietuvių kolonijos parapinis turtas, dėka kun. Kasakaičio sumaniam šeimininkavimui, išaugo ligi $200,000.00, o skolos prieš tą turtą yra vos $30,000.00. Dabartiniu laiku visa kolonija susirūpinusi naujos bažnyčios ir mokyklos statymu. Uuolus ir sumanus kun. Kasakaitis jo parapijiečių norus sugebės įvykdinti. Padėk jums, Dieve!

Bet ir tarp Rochesterio "flowers" — atsiranda digliuotų usnių. Čia yra kelionlika "bezdžionininkų"... Žmonės eina į bažnyčią, o jie eina į saliūną kortomis lošti; padorūs lietuviai vaikus siunčia į mokyklas, o jų vaikai vos "grammar school" baigia — tai tuojaus stoja už baro saliūne; katalikų lietuvių jaunimas lavinasi muzikoje, o bedieviškas jaunimas keiksmuose ir blevyzgojimuose mankštinasi; padorūs lietuviai skaito "Tiesos Aidus", "Draugą", "Darbininką", "Garsą", "Vytį", — atsiskvrėliai "Valketą", "Pletkas" ir "Nelaisvę"... Visur ir visuomet jie giriasi esą pažangieji, bet gyvenimas parodo, kad jie žengia ne pirmyn, bet atgal...

Atlankęs Rochesterio garsųjį grožės žvilgsniu parką, pasisvečiavęs pas gerus žmones, — leidaus tolimesnėn kelionėn, net į tolimą Amsterdamą.

Amsterdamas nedidelis miesčiukas, — gyventojų vos 45,000. Dirbtuvių didelių nesu atradęs, išsivysčiusių biznių nesu matęs, — bet lietuvių Amsterdame tai nemenkas būrelis.

Kodel jie į šį miesčiuką suplaukė?.. Nebūtų čia buvęs kun. Juozas Židanavičius, mūsų žymus rašytojas *Seirijų Juozas*, — nebūtų irgi Amsterdame tiek daug lietuvių. Ar būčiau aš dabar vykęs į Amsterdamą, jei nebūtu ten Seirijų Juozas?.. Atimk iš Amsterdamo kun. Židanavičių, o pamatysi, kai ši, kad ir gausingą lietuvių kolonija pradės nykti, ir pavirs visai nežymia vietele. 30 metų jis sunkiai darbuojasi Amsterdame, o pasekmės jo darbo begalo gražios. Štai didžiulė ir puošni šv. Kazimiero bažnyčia, — štai klebonija, — štai pagalios skaitlingos ir veiklios katalikų draugijos.

Vietos Federacija dabar stato puošnų vidurmiestyje namą vertėje $100,000.00. Parapija yra verta šiandieną maždaug $300,000.00, gi skolos beliko vos $12,000.00. Tai gražus paliūdymas sandarbiavimo lietuvių katalikų su savo įžymiu klebonu. Tai vis gražios Amsterdamiečių ypatybės, bet bešališkumas vertia paminėti irgi jų silpnybes.

Yra jų tarpe žmonių, kurie pavydi kitiems gražių darbų, ir iš tos priežasties kelia vaidus, skaldosi, nesutinka, nepasitiki. Juk visi Amsterdamo lietuviai geri katalikai, — ir ko daugiaus trūksta?.. Kodel Amsterdamo Federacijai bijoti R. K. Federacijos Centro? Kodel Klūbiečiams nesusitaikinti su vietos Federacija?

Santaikoje šimtą kartų lengvesnis būtų darbas ir didesnės pasireikštų sekmės. Paprašyti reik didžiai gerbiamo ir patyrusio kun. Židanavičiaus, kad jis duotų savo patarimų ir sulig jo nurodymų viską likviduoti. Tame tai bus didis laimėjimas visų Amsterdamo lietuvių, nes vienybėje — galybė.

Rymantas.

BIZNIERIAI! GARSINKITĖS "GARSE."

TEL. KINGSTON 3069—J.
JONAS W. FRANKA
GRABORIUS
Mes patarnaujame visiems be skirtumo. Tolumas skirtumo nedaro. Kainos žemos Parsamdome automobilius kiekvienam reikale. Nepamirškite telefono ir adreso.
171 SLOCUM STR., KINGSTON, PA.

"Plaukite po Amerikos Vėliava".

Ekskursijos į Lietuvą

Apsilankymas į tėvynę rudenį ar ant Kalėdų pasiliks ilgai atminty. Planus darykite dabar plaukti viena iš ruošiamų dvejų ekskursijų laivais United States Lines.

S.S. LEVIATHAN
išplauks iš New Yorko
Subatoje, Lapkričio 12.
Po priežiura Mr. J. Berkovits, status United States Lines, kuris pilnai prižiurės jus visus.

Specialė Kalėdinė Ekskursija
S.S. LEVIATHAN
išplauks iš New Yorko
antradieny Gruodžio 6, vidurnaktį
Po asmeniška priežiura Mr. J. Turck, iš United States Lines. Šita ekskursija nuvežė jus į tėvynę kaip tik aut linksmų kalėdinių švenčių.
Gaukite platesnių informacijų apie jas nuo jusų vietos agento arba rašykite pas

United States Lines
45 Broadway (Phone. Whitehall 2800) New York City

PAIEŠKOMA.

VASILIAUSKAS Pranas, kilęs iš Ylakių valsč., Mažeikių apskr., iš Lietuvos iškeliavęs prieš 30 metų, ilgą laiką gyvenęs Brooklyn, N. Y., bet dabar Lietuvoje nesąs žinomas.

p. Vasiliauskas, arba apie jį ką nors žinantieji, prašoma greičiausiai galimu laiku atsiliepti šiuo adresu:

LITHUANIAN CONSULATE GENERAL,
15 Park Row, New York, N. Y.

REUMATIZMAS

Skausmas pašalinamas su Red Cross Kidney Plasteriu

Pagalba nuo aštrių, tarsi peilio, skausmų, nušipusių nesiliaujančių Reumatizmo skausmų—kurio kentėtojai taip nori. Ir jūs galite ji turėt. Tik panaudokit Johnson's Red Cross Kidney Plasterį prie skaudamos vietos. Jūs būsit nustebinti ir patenkinti greitu komfortu, kurį jis teikia. Jis šildo ir švelnina apimtas vietas, sulaiko skausmus ir diegimus, sulaiko uždegimus ir pašalina skausmus ištinimuose, skausmingam kūne ir sanariuose. Jis švelniai masažuoja kūną kiekvienu judesiu, ir jo gyduolė nuolat sunkias per odą į kūno audinį.

Nekentėk Raumatizmo agonijos nei vieną kitą dieną. Jūs galite gaut greitą, puikią pagalbą artimiausioj vaistinėj, jei tik pareikalausit Red Cross Kidney Plaster su raudona flanele užpakaly.

PAVOJUS!
Pasirodžius pirmiems ženklams persišaldymo krutinėje, patrinkite vikriai su
DR. RICHTERIO
Inkaro Rušies
PAIN-EXPELLERIU
Vaisbaženklis registruotas S. V. Pat. Biure.
Persitikrinkite, kad Inkaro vaisbaženklis butų ant pakelio.
35c ir 70c vaistinėse, arba rašykite tiesiai į laboratoriją.
F. AD. RICHTER & CO.,
Berry & So. 5th Sts.,
Brooklyn, N. Y.

DOVANAI DUSULIO IR SIENLIGĖS AUKOMS.

Uždyka išmėginimo metodas kuri koznas gali vartot be nemalonumų ir laiko gaišinimo.

Mes turime metodą sukontroliavimui dusulio, ir mes norime, kad jūs jį išmėgintute mūsų išlaidom. Nėra skirtumo, ar Jūsų kelsas yra įsisenėjęs ar naujas, ar tai būtų kroniškas dusulys, ar šienligė, jūs kreipkitės del išmėginimo uždyką mūsų metodo. Nėra skirtumo kokiam klimate gyvenate, nėr skirtumo kokio amžiaus ir užsiėmimo, jeigu jus kankina dusulys ar šienligė, mūsų metodas Jums pagelbės ūmai.

Mes specialiai norime siųsti jį tiems, kurie nustoję vilties, kur visos formos inhalers, douches, opium preparations, fumes, "patent smokes" etc., negalėjo pagelbėt. Mes savo išlaidom kiekvienam norime parodyt, kad mūsų metodas gal pašalint visus kvėpavimo trūkumus, visus kvenkštimus, ir visus tuos baisius paroksizmus.

Šis pasiūlymas per svarbus, kad jo nepaisyti vieną dieną. Rašyk dabar ir pradėk metodą būtinai Nesiųsk pinigų. Tik atsiųsk kuponą. Padaryk tą šiandien.

Dykai išmėginimui kuponas
FRONTIER ASTHMA CO.
635F. — Frontier Bldg.,
462 Niagara St., Buffalo, N. Y.
Prisiųsk dykai išmėginimui
.....
.....
.....

FREELAND, PA.

Už Vilnių!

Vietos lietuviai su bažnytiniu koru priešakyje spalių 16 d. 7:30 vakaro, slavų svetainėje, rengia prakalbas, koncertą ir šiaip jau iš visako surankiotą šiupinį, paliokų vergijoje besančiam Vilniui užjausti.

Ypač freelandiečiams jau labai aiškiai paaiškėjo, koki nemalonūs tieji paliokai kai kada esti. Ir del to gi į juos žiūrima labai iš toli. Jei kas, tai vietos lietuviai Vilniaus vargams be galo prijaučia. Ve del ko šį programą ruošia.

Bažnytinis koras ir mokyklos vaikučiai jau nuo senai prie šios iškilmės taisosi. Didžiulis mūsų koras, kuriame per penkiasdešimt asmenų dainuoja, gal sudainuot įvairaus turinio dainų ir dainelių apie dvidešimt su kaupu iš atminties. Tokis koro išsilavinimas traukte traukia ne tik pačius lietuvius, bet ir svetimus, kurių visados gerokas būrys atsilanko. Žinoma, ne visas savo dainas, bet kiek laikas leis, koras sudainuos. Vaikučiai irgi savo parodys.

Teko nugirsti, kad kalbėtojų bus ir iš kitų vietų.

Tik vien gailu, kad nebuvo galima šią programą laikyti spalių 9. Mat, savos svetainės neturint, reikia laukti, kol vietos kiti užleidžia.

Rap.

PHILADELPHIA, PA.

P-lė Popikaitė ir jos kilnioji misija.

(Korespondencija-atsišaukimas).

P-lė M. Popikaitė yra atvykusi į Ameriką iš Lietuvos "Vaikelio Jėzaus" Draugijai rinkti aukas.

Brooklyne ji surinko aštuonis šimtus dolerių į mėnesį laiko. Tuos pinigus iš tenai pasiuntė Kaunan prelatui Januševičiui.

Philadelphijoj niekeno negarsinama ji surinko, eidama per būtus, penkis šimtus dolerių, o viena draugija da nuo savęs josios misijai pridėjo tris šimtus dolerių ir tiesiai pasiuntė arkivyskūpo Skvirecko vardu "Vaikelio Jėzaus" Prieglaudai. Taigi ir Philadelphijoj jį eidama į žmones laimėjo aštuonis šimtus dolerių.

P-lė Popikaitė yra kaimiečių dukrė, nuo Kybartų. Ji išėjusi mokslą Šveicarijoj ir dar Lietuvos universitete. Kalba prancūziškai, vokiškai, rusiškai, lenkiškai, na, žinia, kaipo lietuvė ir lietuviškai. Karo metu ji darbavosi kunigaikštienės Radvilienės (Mykolo Radvilo žmonos, kuri Varšuvoje nupirko, lietuviams bažnyčią savo lėšomis) karo nukentėjusių pagalbai. P-lė Popikaitė dalyvavo Lietuvos valstybės kūrimosi įvairiuose komitetuose. Ji gyveno kurį laiką, Pietinėje Prancūzijoje ir Vokietijoje. Labai švelni, maloni ir aukštos kultūros.

Philadelphijos Port Richmonde jai pasiseke susipažint su p-le Natalija Mockeliūniūte, kuri ją pavadžiojo po lietuvių buveines. Tad dėka p-lei Mockeliūniūtei "Vaikelio Jėzaus" Prieglaudos Kaune naudai atstovė čia turėjo nemažą pasisekimą.

At bereikia didesnio pasišventimo ir kilnesnės misijos, kaip p-lės Popikaitės?! O vis delto yra žmonių, kurie pamirše, kad kenkti našlaičiams ir tiems, kurie jais rūpinasi, yra nuodėmė šaukianti atkeršijimo dangaus.

Mūsų Išganytojas pasakė: Kad kas vieną iš mažiausių, t. y., pavargėlių, našlaičių sušelpia, tas Jįjį — patį Jėzų sušelpia.

Taigi kaip kas galim, šelpkime tuos mūsų našlaičius: kas auka, kas morale parama atstovei, kuri našlaičių naudai pavirto "ubage".

Atminkime, kas našlaitį šelpia, tas šelpia patį Jėzų.

K. V.

CLEVELAND, OHIO.

Susirinkimas.

Šiuomi pranešame, kad L. R. K. Federacijos ir Vilniaus vadavimo komiteto susirinkimas įvyks spalių 17 d. Lietuvių svetainėj, 6835 Superior Ave., 7:30 val. vakare.

Gerbiami draugai, pasibaigus vasaros šiltam orui ir sulaukus vėsesnio laiko turime pradėti vėl rūpintis savo reikalais ir juos kiek galima tvarkyti. Todel visus kviečiame į šį susirinkimą nes daug yra užsivilkusių reikalų, kuriuos turėsime apkalbėti šiame susirinkime.

Da kartą primenu, kad nepamirštute spalių 17 d. (Oct.) 1927.

Al Banys.

LIETUVOS VYČIŲ NAUJOS ANGLIJOS APSKRITIES SUVAŽIAVIMAS.

Pusmetinis suvažiavimas Liet. Vyčių Naujos Anglijos Apskrities įvyks sekmadieny, spalių (Oct.) 30 dieną, pirmą valandą po pietų Šv. Kazimiero mokykloj, Waverly Str., Worcester, Mass.

Prašyčiau kuo daugiausia delegatų, nes bus svarstoma Jaunimo klausimai. Pabaigoj "Šurum Burum".

Kaz. J. Viesula, Apskr. Pirm.

CLEVELAND, OHIO.

Tretininkų rekolekcijos.

Spalių 2, 3 ir 4 dd. buvo rekolekcijos, kurias davė kun. F. A. Gelumbis Tretininkams.

Prasidėjo su šv. mišiomis ir pamokslu sekmadieny 9 val. iš ryto.

Vakarinės pamaldos buvo pusė po septynių vakare su pamokslu, palaiminimu Šv. Sakramentu ir po palaiminimo kun. Gelumbis dalino Relikvijas.

Rytais ir vakarais klausė išpažinčių.

Antradienio vakare Rekolekcijos baigėsi. Laikę pamaldų kun. Gelumbis suteikė popiežiškąją palaiminimą. Pusėtinas būrelis įsirašė į 3-čią Šv. Pranciškaus Įst., o kiti į škaplierius. Suteikus profesijas, pridėjo atlaidus prie ražančių, kryželių ir kitų dalykų.

Į pamaldas žmonės rinkosi skaitlingai.

Trečiadieny ryte, spalių 5 d., tuoj po mišių, kun. Gelumbis išvažiavo į savo diocezinją.

J. S.

LIETUVIAI!!

BALTIKO AMERIKOS LINIJA

tai pirmutinė ir vienatinė laivinė bendrovė, kurios laivai pralaužė kelią iš Amerikos New Yorko

TIESIAI Į LIETUVOS KLAIPĖDĄ

siunčiant du laivu pernai o jau net penkis šiemet

KAINOS LAIVAKORČIŲ Į KLAIPĖDĄ:		LAIVŲ IŠPLAUKIMAI:
Trečia klesa	$107.00	POLONIA 1 Lapkričio-Nov.
Ten ir atgal tiktai	$181.00	"LITUANIA—22 Lapkr.-Nov.
Turistinė III klesa	$117.00	POLONIA 6 Gruodžio-Dec.
Ten ir atgal tiktai	$196.00	ESTONIA 22 Gruodžio-Dec

Valdžios taksai atskirium.

KALĖDŲ laivas "POLONIA" 6 Gruodžio-Dec.

Žiniom kreipkitės į vietos agentą ar į bendrovę

BALTIC AMERICA LINE

8 Bridge Street, New York.

MENAS IR KŪRYBA.

IŠ VANAGAIČIO DEKLAMACIJŲ.

(Ištrauka iš "Apžvalgystė".)

(Imitacija nūdienos Lietuvos poetų)

Kazys Binkis gražiai rašo,
Neatrodo, kad jis tašo.
Jisai šitaipos posmuoja
Ir poetus kritikuoja:
Saulė šoka
Taip kaip moka.
Mergos rovė
Pastarnoką.
Tysliava eiliuot
Nemoka...
. . . . . .
Šemerys jį atakuoja.
Ot, kaip Binkį apdainuoja:
Binkis renka alei vieną
Iš poetų žodelius
Ir gulėdamas ant šieno
Glosto blusai veidelius.
O jei šoks ji nuo laktos
Ir užtups jam ant kaktos,
Jei tuojau ją susigaus
Ir ant šieno parsigriaus,
Išsisukti nuo bėdos.
. . . . . .
Tysliava nieko nepaiso.
Jis eiliuoja ir netaiso.
Ragas riestas,
Gražus miestas.
Riebus sviestas,
Karvės sviestas!
Dangus linksta,
Akmuo tvinksta,
Rūtos skečias
Aš joms svečias!..
. . . . . .
Tyrų Duktė.
Eikš, vaikine, pabučiuosiu,
Saldų bučkį aš tau duosiu!
Pabučiuosiu bučinėly —
Bučkių-bučkį pabučkėlį...
Bučkių-bučkiais išbučiuosiu,
Pabučiavus, vėl bučiuosiu.
. . . . . .
Faustas Kirša diplomatas.
Jo poezijoj toks ratas:
Varne, varne!
Varniai, Varniai!
Varniuos, Varniuos —
Varnos, varnos...
. . . . . .
Balys Sruoga ilgakojis
Ilgą kaklą paraitojęs,
Ir visus pasižabojęs,
Sako kryžkelėj sustojęs:
Jūs šunsnukiai nežaboti,
Pradedat nieko neboti!
Klasicizmą jau pamynėt,
Modernizmo užsigynėt,
Futurizme aklai braidot
Ir skaitytojus nubaidot!
Kur poezija eilėse,
Kur minčių jaukūs pavėsiai?
Kur tas ritmas sidabrinis?!.
Neskamba žodis auksinis!..
. . . . . .
Vyskūpelis *Baranauskas*
Sako draugui *Valančauskui:*
Žiūrėki, draugužį!
Lietuviai, žemaičiai —
Be laiko sunyko.
Už garbę, už tuščią,
Savytarpy baras —
Pavydas apnyko...
Kalnai kelmuoti, pakalnės nuplikę (ko...
Kelios tik galvos apyplikės li- (ko..
. . . . . .
O *Jaunųjų* sutartinė.
Pliauškia posmą nepraminį:
Ūžkit vyrai,
Siuskit bobos!
Seni metai —
Jaunos dienos,
Einam uostyt dobilienos!..
Mūs pakaušiai susitaršę!..
Lauk iš daržo! A-jukš, par- (šę!..
Mūsų lankas, daržas, pieva
Ir moderniška mergytė—Jieva!
Mes jau meilės nepažystam—
Su nuogumu pasižystam!..
Ūžkit, vyrai,
Siuskit, mergos!
Jaunos dienos,
Jaunas kraujas!..
. . . . . .
Kur estetika ir skonis?
Klausia jūsų *Paparonis?!*
Gėda, gėda taip rašyti —
Kuoliškai eiles tašyti!
Lauk, nuogumas, kėrvės, pieva!
Aprėdykit savo Jieva!
Atsiklaupkite prie Mužos,
Tegul stimpa jūsų blusos!..

MINERS MILLS, PA.

Spalių 9 d. šįm. vietinės lietuvių parapijos choras, vadovaujant Valerui Kancleriui, vaidino "Kuprotą Oželį" ir šiaip turėjo koncertinį muzikos vakarą.

"Kuprotas Oželis" pavyko gerai atvaidinti, turint omeny, kad vaidilos yra mėgėjais — ne profesionalais. Vaidiloms, jeigu ką galima būtų prikišti, tai nelabai aiškiai tariamus žodžius ir galūnes. Bet šiaip jau visas vaidinimas pagirtinas ir drįstame sakyti—daugiau tokių vakarėlių.

Koncertinė dalis išėjo neblogai. Bet galėjo būti ir geriau, ypač choro dainavimas, per dažnai girdėjosi disonansų balsuose, kas sugadindavo patį dainavimą ir klausantis nebuvo tokio malonumo, ko tikimasi iš dainos.

p. Simonavičius iš Forest City, Pa. dalyvavo mūsų vakarėly ir sudainavo porą dainelių, kurias publika labai įvertino gausiu delnų plojimu. Broliai Virbaliai sugrojo keliatą muzikos dalykėlių. Laikui bėgant jiedu bus geri muzikai.

Bendrai tariant, vakaras pavyko ir atsilankusieji galėjo būti visi patenkinti. Viso to, kas buvo šiame vakare atlikta, tai visa garbė priklauso p. V. Kancleriui ir jo vadovaujamo choro jaunimui, kuris daug pastangų dėjo, kad pasisektų. Mums lieka palinkėti ištvermės ir kad kuo dažniaus tokių vakarėlių susilauktumėm.

Mylis dainas.

ARTISTAI BABRAVIČIUS IR VANAGAITIS VĖL GASTROLIUOJA.

Sužinojom apie artistų: Babravičiaus ir Vanagaičio būsimą maršrutą, kuris prasidės nuo Chicagos linkui Bostono, Brooklyno, spalių mėnesy.

Visos kolonijos būdėkite ir laukite atvykstant artistų su dainomis ir juokais. Mes patalpinome ištrauką iš art. Vanagaičio deklamacijos. Jo "Apžvalgystė" bus savotiškai įdomi ir originali. Jis paliečia visus menininkus.

Red.

CLEVELAND, OHIO.

Koncertas.

Spalių 2 d. įvyko liet. svet. vienas iš gražiausių koncertų, kokius clevelandiečiai yra matę šioje kolonijoje.

Šį koncertą davė gerb. artistė A. Medonienė, gerb. solistė S. Greičienė, gerb. J. Šeštokas ir kiti, kuriuos žemiau stengsiuos pažymėti.

Nors gerb. A. Medonienė pasirodė pirmu kartu Clevelande scenoje, bet ši artistė pasiliks clevelandiečių atminty, kaip viena žymiausia lietuvė smuikininkė-virtuozė.

Šią artistę vertėtų išgirsti ir pamatyti visoms Amerikoje liet. kolonijoms ir, neabejoju, kad jie ir tą patį pasakys apie šią virtuozę, smuikos karalienę.

Solistė S. Greičienė šį kartą taip puikiai pasirodė, kad visi clevelandiečiai, kurie buvo pasiklausyti šio koncerto, nusistebėjo, nors žinoma, kad gerb. solistė St. Greičienė visuomet publiką kuo geriausiai patenkydavo savo balsu ir dainomis.

Gerb. St. Greičienė daugiausia dainuoja liet. liaudies dainas, o tas lietuviams, o ypatingai ateiviams, geriausiai patinka.

Šiame koncerte dalyvavo ir visų mylimas dainininkas J. Šeštokas, kuris po kiekvieno išėjimo buvo atšaukiamas pakartoti, kaip ir pirmutinės šio koncerto dalyvės. Gerb. J. Šeštokas ne tik gali jausmingai padainuoti, bet daug daugiau jis patenkina publiką savo "balabalka" ir juokingomis eilėmis, lygiai, kaip gerb. kompozitorius A. Vanagaitis.

Taip pat šio programoje dalyvavo ir gerb. muzikas V. Greičius, kuris paskambino vieną gerą veikalą pianu (kurio vardo neteko sužinot) ir vedė L. Vyčių 25 kp. jaunamečių korą. Šis jaunamečių koras buvo šį kartą sutvarkytas skaitingiau, nes jame dalyvavo apie penki jaunimai smuikininkai, o tas labai pagražino dainavimą.

Gerb. muzikas V. Greičius su savo dukrele Reginute ir sūneliu Vincuku skambino visi trys labai žymų veikalą pianu, kuris kuo puikiausiai buvo atliktas.

P-lė R. Greičiūtė, ne tik gabiai gali akompanuoti savo mamytei, bet ji sugebi gražiai paskambinti ir pianu, kuri šiame koncerte išpildė gana įžymų maršą.

Deja, pirmutinėm dviem šios programos dalyvėm buvo suteikta po gražiausią pintinę rožių.

Artistei A. Medonienei akompanavo jos pačios atsivežta iš Detroit, Mich. pianistė. Jos vardo neteko sužinoti.

Dalyvis.

MINERSVILLE, PA.

Apskrities chorų koncertas.

Spalių 2 d. įvyko nepaprastas koncertas, pirmu kartu šioj kolonijoj apskrities chorų surengtas.

Nors buvo kviesti visi apskrities chorai, bet dalyvavo tik 6, nes buvo surengta nepatogiu laiku, kuomet bažnyčiose buvo mišparai, tai ypatingai vargon. negali dalyvauti panašiuose koncertuose.

Visą koncerto programą būtų sunku išskaitliuoti, bet tik pažymėsiu, kad dalyvavo sekanti chorai: Minersville, Girardville, St. Clair, Tamaqua, New Phila ir Shenandoah, Pa.

Koncertas pradėta Amerikos Himnu. Toliau sekė solai, duetai, atskirų chorų dainos, taipgi keletas Minersvilles jaunuolių gražiai pagriežė smuikomis, o užbaigoj bendrai chorų sudainuota: Jaunimo Giesmė, Vilnius.

Užbaigta Tautos Himnu.

Visi chorai savo uždavinį atliko neblogai, bet nekurie chorai būtų galėję da geriau pasirodyti. Pasibaigus koncertui, prasidėjo šokiai, o visi choristai buvo pakviesti prie vakarienės.

Žmonių buvo prisirinkus pilna svetainė ir šis koncertas padarė gerą įspūdį į visus susirinkusius.

Jievutė.

NESIDUOKITE SUVADŽIOTI.

Šimtelis lietuviškų bobelių. Trockio garbintojų, šiomis dienomis paskleidė lapelių antgalviu: "Ko ji čia atvyko".

Kadangi po lietuvių kolonijas dabar lankosi ponia Franciška Pikčilingienė, Lietuvos Katalikių Moterų Draugijos įgaliotinė, kuri renka aukas Karmelavos Mergaičių Ūkio mokyklos rūmams baigti, tat visas lapelis nukreiptas prieš p. Pikčilingienės misiją, puolama L. K. Moterų Draugija, prirašyta visokių nesąmonių ir, ant galo, šaukiama: "Nei cento Lietuvos liaudies neprieteliams".

Šį mėnesį Trockio adorantės, lietuviškos bobelės — komunistės, daro narių vajų savo "susivienymui". Tat tuo lapeliu mano prisižvejoti mažiau susipratusių moterų ir jas kruvino komunizmo vergėmis padaryti.

Lietuvės moterys, kurios nenori prisidėti prie kruvinų komunistų darbų Rusijoj, Kinijoj, Meksikoj, privalo būti atsargios ir nė lapeliui, nė visokioms kalboms, kurias kartais gali iš šalies išgirsti, netikėti.

Lietuvės katalikės moterys nesisieloja komunistų kišenėmis jos neprašo jų aukų, tat ir komunistės katalikų kišenius turėtų ramybėj palikti. Pakvaišę komunizmu gali savo centus duoti nėkaltų žmonių žudymui, o mes katalikės dėjome ir dėsime aukas Lietuvai šviesti, kultūrinti.

Kas rėkia, te sau rėkia, o mes eikime savu keliu!

S. Sakalienė.

MT. CARMEL, PA

Sodo Balius.

Rengiamas Šv. Kryžiaus parapijos choro po vadov. varg. J. Januškevičiaus. Bus spalių 15 dieną, 1927 m. bažnytinės mokyklos svetainėj. Pradžia 8 val. vakaro.

Šis didelis balius rengiamas pirmą kartą šioj kolonijoj. Atsilankę į svetainę pasijusite puikiame sode, kaip rojuj. Pasiskinsite puikiausių vaisių, kokių tik širdis pageidaus.

Milicija ir slaptoji policija sodą dabos nuo apvogimo, bus areštai, teismas ir kalėjimas.

Gros puiki orchestra įvairius šokius, bus skanių gėrimų ir gardžių užkandžių. Prašome visus parapijonus ir visų apylinkių lietuvius atsilankyti į šį da niekad neregėtą balių.

Kviečia

Rengėjai.

PONIOS PIKČILINGIENĖS MARŠRUTAS.

Cicero.

Pirmutinės atstovės prakalbos Chicagos apylinkėj — Ciceroj įvyko praeitą sekmadienį, spalių 2 d. Gautomis žiniomis ciceriečiai aukų sudėjo 400 dol Valio Cicero! Pilnai išlaikė savo garbę.

Toks Cicero pasižymėjimas rodo gražų sąjungiečių pasidarbavimą, o gerb. klebono kun. Vaičiūno didelį palankumą. Taigi Cicero davė pavyzdį visoms kolonijoms.

Clevelandas.

Nepraščiau Cicero pasirodė ir Clevelandas, kur prakalbos p. Pikčilingienės įvyko savaitė anksčiau. Duosnūs clevelandiečiai išklausę mūs atstovės pranešimų, Lietuvos moterų kultūros reikalams sudėjo aukų suvirš 400 dol. Taigi tik dvi šaunios kolonijos Karmelavos Mergaičių Ūkio mokyklai baigti sudėjo virš 8000 dol.. Esame pilnos vilties, kad kitos kolonijos nenorės Clevelandui ir Ciceruі užsileisti.

Sheboyganas-Milwaukee.

Pirm važiuojant į Clevelandą, gerb. viešnia buvo atsilankius Sheboygane ir Milwaukej. Nedidelė Sheboygano kolonija, kiek teko girdėti, aukų sudėjo 70 dol. Sulig kolonijos, tai nemaža auka. Garbė Sheboyganui! Kaip pasirodė Milwaukees lietuvių kolonija tuo tarpu da neturime žinių.

Iš Rytinių valst. padangės.

Nėra Mot. Sąj. kuopos, kuri neruoštų mūs atstovei priėmimo ir prakalbų.

Visos Rytinių valstybių kolonijos gaudo žinias, kaip p. Pikčilingienei Chicagoj sekasi. Kai kurios kolonijos iš anksto pasisakė, kad jos eis lenktynių. Taigi Rytai ruošiasi mūsų viešnią irgi neprašciau, kaip Chicaga, priimti, jos tikslą parenti.

Valio Pennsylvanija, Naujoji Anglija, Connecticut, New Yorkas. Ruoškitės, ruoškitės, nes Chicagą ir apylinkes apvažiavus p. Pikčilingienė atvyks pas jus. Jei kur nėra M. Sąj. kuopų, ten Apskritis turėtų imti iniciatyvą ir prakalbas surengti. Taigi nelaukdamos ypatingų raginimų, stokite į darbą, varykite plačią agitaciją, kad p. Pikčilingienės prakalbos visur pasisektų.

Įspėjame.

Lietuviški komunistai yra nutarę išspausdinti "priefašistinių" lapelių kuriuose, sakoma, pažymės p. Pikčilingienės atsilankymo tikslą. Tie lapeliai bus dalinami kolonijose, ypač, pasak bolševikų, katalikų tarpe.

Mes žinome, kad komunistai eina į visuomenę ne tuo vardu, kokį jie nešioja, bet visuomet prisidengę kitais gražiais vardais. Pasislėpę tokiais vardais jie kartais vienur, kitur pasigauna į savo komunistiškus spąstus mažiau susipratusius darbininkus ir juos saviems tikslams išnaudoja. Komunisčių paskleisti lapeliai nei pe. nago juodumą nepakenks p. Pikčilingienės misijai, nes perdaug aiškūs yra kruviniejį komunistų darbai.

Šį įspėjimą rašau tik todel, kad visuomenė žinotų, kieno tie lapeliai ir jiems, nors ten būtų gražiausių dalykų prirašyta, niekas netikėtų ir jų į rankas neimtų.

Visos sąjungietės visose kuopose prašomos apie tai kuo plačiausia katalikams žmonems paskelbti.

S. S.

AUDRŲ SŪKURY.

(Tąsa iš 5-to pusl.)

sidžiaugė vokiečiai išvydę vieną beginklį belaisvį. Antanas pamatęs vieną tik ginkluotą vokietį, manė greit su juo apsidirbti, o apsidirbus — pasprukti į artimiausį mišką.

Nei kieme stovinčio, nei už kluono saugojančių vokiečių Antanas nematė. Užtat, pusėjęs prie vieno ginkluoto vokiečio, išsuko jam iš rankų šautuvą ir sudrožė drutgaliu per galvą. Vokietys nukrito, kai persenęs grybas. Tą pat norėjo padaryti ir su "džentelmenu", kurs buvo bekrapštąs po šyarku kabantį revolverį. Bet čia apsiriko. Išgirdę riksmą užkluonėj ir kieme stovintieji vokiečiai, atbėgo užsitaisę šautuvus. Antanas, matydamas, kad dalykas be kraujo ir mirties aukų nesibaigs, nutarė nepasiduoti. Pirmiausia jis smogė kulką "džentelmenui", kurs jam atrodė svarbiu šios scenos objektu. Atbėgę vokiečiai ir pamatę kraują, pradėjo šaudyti į kluoną pro duris. Antanas, bebėgdamas į kiemą, nukirto dar vieną jam po kojų pasisukusį vokietį, ir išbėgęs vidury kiemo gats krito. Vokiečiai suprato Antaną mirtinai sužeidus, užtat apstojo šaudę ir šoko pagalbos teikti savo draugams. Bet veltui: kaip vienam taip ir antram pagalba buvo jau nereikalinga, kaip nereikalinga ji buvo ir Antanui: visi trys gulėjo negyvi.

Išgirdusi riksma pirmoji iš sodžiaus gyventojų į Gegužių kiemą atbėgo Onutė. Vos tik įbėgus į kiemą, ji pamatė gulintį nebegyvą Antaną. Krito ant jo lavono ir daugiau nebesikėlė. O atėjusi motina ir norėdama ją pakelti, pamatė, kad Onutė nebegyva.

Po kelių dienų kaimo gyventojai išgirdo, kad naktį pats su brauningu širdį persišovė Bertulių Jonas. Jo persišovimo priežasčių kaimas nežinojo, kaip nežinojo ir visos šios tragedijos priežasčių.

Kaunas, 1927 m. IX. 2 d.

NEW HAVEN, CONN.

Pasilinksminimo vakaras.

Atėjus rudens sezonui ir įsigijus nuosavą svetainę, dabar Draugijos rengia visą eilę pasilinksminimų.

Spalių 15 d. Moterų Sąjungos 33-čia kuopa rengia šokius su įvairiais pasilinksminimais ir pamarginimais. Da pirmą kartą tokie smagūs šokiai rengiami, taigi tikima, kad visi pasinaudos proga ir atsilankys.

Parapijos reikalai.

Trečiadienio vakarais įvyksta susirinkimai pasitarimui bazaro reikalais. Taigi visi į šį susirinkimą turėtų atsilankyti ir prisidėti prie darbo. *Pumpurėlis.*

Prašalina Inkstų ir Puslės Nemalonumus

Inkstu arba puslės nemalonumai, tankus šlapinimasis nakty, deginimas, kuomet šlapinimas eina lauk, skausmai nugaroje arba panašūs simptomai yra greitai prašalinami su Nuga-Tone. Jos sustiprina tuos kūno organus, suteikia naują jėgą ir stiprumą del skilvio ir virškinimo kanalui ir stimuliuoja kepenis. Labai tankiai geros pasekmės būna į keletą dienų.

Nuga-Tone sustiprina jūsų nervus, suteiks daugiau jėgos raumenims, padaugins apetitą, pagelbės viršskinimui, prašalins užkietėjimą, gasus iš skilvio arba žarnų, prašalins galvos skaudėjimą, svaigulį, padarys sveiką odą ir suteiks atsviežinantį miegą. Nusipirk butelį Nuga-Tone šiandie. Visi vaistininkai parduoda jas su garantija grąžinimo pinigų.

Adv.

ITALIŠKI ARMONIKAI

Mes išdirbame ir importuojame visokių rūšių geriausius rankų darbo Itališkus Armonikus, kurio yra geriausi pasaulyje. Garantuojami dešimčiai metų. Mūsų kainos yra žemesnės už kitų išdirbėjų kainas. Pirkėjams dykai suteikiamos pamokos groti armonikų. Pareikalavus pasiunčiama ilustruota katalogą.

RUATTA BERENELLI & CO.,
1014 Blue Island Ave., Dept. 60.
Chicago, Ill.

VIETINĖS ŽINIOS

N. Y. IR N. J. APSKRITIES SUVAŽIAVIMAS.

New York ir New Jersey Valstybių LRKSA Apskrities suvažiavimas bus spalių 16 d., Karalienės Angelų par. salėje, Brooklyn, N. Y. Prasidės nuo 2 val. po pietų.

Visos kuopos viršminėto apskrities ribose, teiksitės būtinai prisiųsti delegatus šin suvažiaviman. Bus labai daug dalykų svarstymui. Bus apkalbama dabartinio Susivienymo Vajaus eiga mūsų apskrity ir kaip apskritis turi pasidarbuoti, kad šis vajus turėtų geras pasekmes.

Taigi kiekviena šio apskrities kuopa turi būtinai prisiųsti savo atstovus spalių 9 d., Karal. Angelų par. salėn, So. 4th ir Roebling Strs., Brooklyn, N. Y.

P. Montvila, Pirmin.

SPALIŲ 9-tos ATMINTIS.

Pereitą sekmadienį Šv. Panelės Apr. parapijos salėje, Lietuvos Kraštų Vaduotės Komiteto pasidarbavimu buvo išpildyta Spalių 9-tos d. paminėjimo programa, kuri susidėjo iš kalbų, dainų ir muzikos. Pabaigoj buvo ir šokių.

Nors per dien lijęs lietus ir vakarop atšalęs oras daugelį žmonių sulaikė nuo dalyvumo, tačiau drąsesnių Vilniaus patriotų susirinko apie 300. Tai buvo ninktinė, tikrai susipratusių lietuvių publika, kurios nė lietus, nė rudens vėjo šiurkštumai nesulaikė nuo atlikimo tautinės garbės uždavinių. Ypač gražų pavyzdį parodė pp. Vizai, kurie net iš Bay Ridge atvažiavo sykiu su savo visa šeima, nepaliekant namieje nė senosios mamytės. Buvo ir daugiau tokių malonių pavyzdžių.

Programos vedėju buvo J. P. Mačiulis, L. K. V. K. sekretorius. Jis paskelbė dienos programą nuo 6:30 val. vakare. Apibudinęs dienos reikšmę ir programos tikslą, pakviečia Šv. Panelės Apreiškimo par. chorą, kuris vadovaujant p. Visminui energingai sugieda Lietuvos imną ir gražiai dainuoja "Paukokim savo jėgas brangiai tėvynei". Gi Marytė Stelmokaitė puikiai padeklamavo apie Lietuvą.

Pirmininkui pastebėjus, kad publikos tarpe randasi ir gerb. kun. J. Balkūnas, gausiais plojimais jis tuojaus pakviečiamas į estradą. Jis trumpai, bet gražiai ir įtikinančiai apibrėžė spalių 9 d. įspūdį ir lietuvių pareigą Vilniaus atvadavimo reikalu. Čia dar malonu pastebėti ir tai, kad gerb. kun. Balkūnas veik visą vakarą išbuvo Vilniaus vaduotojų tarpe.

Dainuoja solo p. Hoffmanas, tenoras: "Aš bijau pasakyti" ir "Shubert's Serenade" vertimą. Jis da pirmu kartu pasirodė viešai mūsų publikai. Jis pats jautė pirmo pasirodymo efektą ir publika tai pastebėjo. Vienok jis turi gražų, sultingą, stiproką ir jau gerokai pralavintą tenoro balsą. Reiškia mūsų dainininkų eilė didėja ir tuomi brooklyniečiai džiaugias ir didžiuojas.

Kalba Lietuvos Vice Konsulas adv. P. Daužvardis. Jo gražus iškalbingumas padarė malonaus įspūdžio ir suteikė ne maža optimistinio ūpo. Publika su ypatingu dėmesiu klausėsi p. Vice Konsulo svarbios ir nuoseklios kalbos, kurios turinį ištisai rasite kitoj vietoj.

(neišnep sng)

L. K. V. K. POSĖDIS.

Lietuvos Kraštų Vaduotės Komiteto posėdis bus penktadieny, spalių 14 d. nuo 7:30 val. vakaro, "Garso" name. Malonėkite visi komiteto nariai būtinai dalyvauti.

Valdyba.

C. BROOKLYN, N. Y.

Lietuvos gyvenimo paveikslai.

Spalių 8 d. Šv. Jurgio par. svetainėj, Kino B-vės "Akis", kuriai vadovauja p. Dirvenskis, nesenai atvykęs iš Lietuvos, rodė judamuosius paveikslus. Žmonių prisirinko gana daug. Apskritai imant, žmonėms patiko, nors ir trūkumų buvo, kurie reikia tikėtis, ateityje bus pašalinti. Perdaug atsikartoja ir įneša monotoniškumo Kaunas, Respubl.. Prezidento sutikimai, Amerikos karo laivai Klaipėdoje.

Kadangi B-vės "Akis" uždavinis yra plačia vaga tą darbą varyti, tai galima tik palinkėt jai gerų pasekmių.

Mėtęs.

Kun. kl. N. Pakalniui pagerbti vakaras.

Spalių 24 d. Šv. Jurgio parapijos choras rengia gerb. savo klebonui kun. N. Pakalniui metinių sukaktuvių vakarienę puošnioje Knapp Mansion svetainėje, 554 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

Kadangi gerb. klebonas jau metai laiko mūsų tarpe sekmingai darbuojasi, turi didelę simpatiją parapijonuose, tai reikia tikėtis, kad ir jo pagerbimui vakarienėn skaitlingai atsilankys. Vakarienė bus viena iš puikiausių, nes choras išpildys gražią programą. Skanios vakarienės pasivalgę, jaunimas turės puikios progos prie geros muzikos pasilinksminti. Tad prašoma visų pasižymėt savo kalendoriuje spalių 24 d. Bilietų galima gauti pas choro narius ir "Garso" Administracijoj. Bilietų kaina tik $2.50. Bilietus galima užsisakyt iš kalno ne vėliau spalių 22 d.

Vakarienės pradžia 8 val. vakaro.

Užkviečia visus

Choras.

"EKSCELENCIJA".

Sekmadieny spalių 9 d. Sv. Jurgio par. svetainėje, art. St. Pilka state scenoje "garsiąją" "Ekscelenciją", kurios autorius yra p. Karpavičius. Pats veikaliukas yra silpnokai parašytas. Einant į tą "Ekscelenciją" tikėtasi buvo ko geresnio pamatyt. Juoko nors ir turi kartais, bet tas pats beveik kartojasi visą laiką. Čia augusiam jaunimui yra daug nesuprantamų primaišytų lenkiškų žodžių. Gi Lietuvoj vėl mažai kas galėtų Amerikonišką žargoną suprast.

Pats vaidinimas atliktas neblogai, kiti net visai gerai atliko Silpnino dekoracijos, nes jų kaip ir nebuvo. Bet čia ne vaidilų kaltė. Mat, šioj svetainėj rengiamos naujos dekoracijos, tai tuom tarpu jokių nėra.

Blogą įspūdį darė vaikų riksmas. Tėvai turėtų daugiau prižiūrėt savo vaikus arba jų vienų neleist. Publikos buvo neperdaugiausia. Iš art. St. Pilkos reikia tikėtis, kad ateityje jis ką geresnio Brooklynui parodys.

Rap.

ART ST. PILKOS VAIDINIMAS.

Šiame sekmadieny spalių 16 d. Transfiguration jaukioje salėje įvyks nepaprastas vaidinimas, kurį paruošė art. St. Pilka.

Bus vaidinama 1 v. melodrama su dainomis *"Durklas"* ir iš rankraščio nauja 4 paveikslų komedija *"Ekscelencija"*.

Art. St. Pilkos paruošti vaidinimai turi visada didelio pasisekimo, todel ir šį kartą rimto vaidinimo ir juokų mėgėjai turės progos pilnai pasitenkinti. Pernai pavasarį art. St. Pilkos paruošta komedija "Žemės rojus" padarė tikrą furorą, reikia tikėtis, kad ir šį kartą pamatysime kokių nors įdomybių.

Pradžia vaidinimo lygiai 4 v. p. p., baigsis apie 7:30. Bilietų kainos 75c. ir $1.00.

Rap.

"VARGŠAS TADAS."

Spalių 1 d. L. R. K. Moterų Sąjungos 29 kp. statė 2 veiksmų komediją "Vargšas Tadas".

Suvaidinta labai gražiai. Vaidilos atliko savo roles labai gerai. Vargšas Tadas — Vladas Rupeika, Marytė — jo žmona — Petronelė Katsvingelienė, Daktaras — Pranas Brigaitis, Verutė — tarnaitė — Elzbieta Valterienė.

Oras buvo labai šiltas, užtai žmonių buvo nedaugiausia, bet pelno liks gražaus.

Korespondentė.

PADĖKA.

Brooklynietės veikėjos pp.: K. Brigaitienė, M. Dragūnaitienė, A. Andrišiūnienė, T. Klimienė, Damašienė, Lizūnienė gavo iš Prelato P. Januševičiau, "Vaikelio Jėzaus" Draugijos Kaune pirmininko laiškus, kuriuose minėtoms veikėjoms nuoširdžiai dėkoja už paramą "Vaikelio Jėzaus" Draugijos įgaliotinėms M. Popikaitei ir K. Tamošiūnaitei, padedant rinkti aukas, nurodant geraširdžius žmones ir tt.

LRK MOTERŲ SĄJUNGOS N. Y. ir N. J APSKRITIES ATSTOVIŲ PAGERBIMUI VAKARIENĖ.

Sekmadieny, spalių 16 d. L. R. K. Moterų Sąj. apskrities suvažiavimas bus Apreiškimo P. Šv. parapijos salėje.

Tą dieną bus sąjungiečių metinės mišios 9 val. ryte, visos eis prie komunijos.

2 val. po pietų bus apskrities susirinkimas, bus svarstomi apskrities ir kuopų reikalai. Po susirinkimui 6:30 val. bus skani vakarienė ir įdomi programa.

Sąjungietės, kurios turi tikietus pardavimui, prašomos prisiųsti nevėliau ketvirtadienio (13 d.) vakare M. Dragūnaitienei, 71 Cooper Str. Kurie dar norėtų dalyvauti įdomioj vakarienėj, galima užsisakyti tikietai viršminėtu adresu.

M. Dragūnaitienė.

STUDENTŲ SUSIRINKIMAS.

Mokslo metas prasidėjo.

Daug lietuvių ir lietuvaičių lanko aukštesniąsias mokyklas. Lietuvių Studentų Draugovė šaukia susirinkimą į kurį kviečia visus studentus-es dalyvauti.

Lietuviai profesionalai irgi kviečiami dalyvauti. Kaipo vyresni ir daugiau patyrę jaunesniems draugams gal suteikt praktiškų patarimų studijų klausimais.

Susirinkime bus aptariama būsimo bankieto reikalas. Bankietą manoma surengt da įdomesnį negu pereitą mokslo metą. Taip pat bus nustatyta studentų ateities darbuotės planas.

Studentai! Alumnai! Atminkite mokslo pradžią! Mes nesam tiek apsunkinti mokslo studijom, kad negalėtume atsilankyt į susirinkimą.

Susirinkimas įvyks sekmadieny, spalių 16 d. Pradžia 3 val. po pietų. Vieta: 1357 Buschwick Ave., Brooklyne, arti Chauncey eleveitinės stoties.

New Jersey ir Conn. studentai! Mes laukiame ir jūsų kooperacijos.

DIDELIS BALIUS.

Rengia LRKSA 115 kp. Sekmadieny Spalių 16 d., 1927 m. Šv. Jurgio par. salėje, 207 York Str., Brooklyn, N. Y. Pradžia 6 val. vakare. Pelnas skiriamas parapijos naudai. Įžanga 50c. vienam.

Rengėjai.

KLIERIKAS K. PAULONIS — DIAKONAS.

Allegheny, N. Y. — Š. m. spalių 4 d. 10 val. ryte. Šv. Bonaventūro bažnyčioj kl. Paulonis liko įšvestas diakonu.

Diakonas Paulonis yra brooklynietis, kilęs iš plačiai žinomos Paulonių šeimynos.

Neužilgo diak. Paulonis bus įšvestas kunigystėn. Kloties!

SĄJUNGIEČIŲ DOMEI.

ALRK Mot. Sąjungos N. Y. ir N. J. apskrities suvažiavimas įvyks spalių (Oct.) 16 d. Apr. Pan. Šv. par. salėj, No. 5th ir Havemeyer Strs., Brooklyn, N. Y. Pradžia 2 val. po pietų.

Visos kuopos prašomos prisiųst delegačių su gerais sumanymais del gerovės Moterų Sąjungos. Taip pat išgirsite 13-to Seimo raportą, kurį išduos apskrities delegatė. Taip pat reikia sudaryti gerą planą prisirengimui prie mūsų gerbiamos atstovės p-nios Pikčilingienės maršruto.

S. Subatienė, Aps. pirmin.

STUDENTŲ DRAUGOVĖS POSĖDIS.

Sekmadieny, spalių 16 d. 2 val. po pietų, šaukiamas A. L. Studentų Draugovės valdybos posėdis stud. J. Tamošaičio bute, 561 Bainbridge St., Brooklyn, N. Y. Dienotvarkėje eilė svarbių organizacijos klausimų ir veikimo planų. Tarp kitko, st. J. Plukui persikėlus į Washington, D .C., teks rinkti naują sekretorių.

Visi valdybos nariai ir užinteresuotieji kolegos studentai kviečiami atsilankyti ir stoti į aktingą darbą.

— — —

Columbia Un-teto Liet. studentų posėdis įvyko spalių 8 d. po piet. Susitarta principiniais veikimo klausimais, nustatyta bendri konstitucijos dėsniai ir priimta keli nauji nariai. Sekantis posėdis šaukiamas spalių 22 d. 1 val. popiet. John Jay Hall priėmimų salėje. Dienotvarkėje naujos valdybos rinkimai ir kt. klausimai. Naujai įstojęs į Untą lietuviai studentai kviečiami atsilankyti. *Rap.*

A. † A.

A. a. Antanas Rosenbergas persiskyrė su šiuo pasauliu spalių 4 d., 1927 m.

Palaidotas spalių 7 d. po iškilmingų šv. mišių Apreiškimo Pan. Šv. parapijos bažnyčioj 10 val. ryto Šv. Jono kapinėse.

Paliko dideliam nuliūdime 3 sūnus ir 1 dukterį.

Laidotuvėmis rūpinosi graborius A. Bieliauskas. *Rap.*

NEW YORK CITY.

"Roxy" Teatre.

Šią savaitę judamuoju paveikslu eina "The Gay Retreat" su Ted McNamura, Sammy Cohen ir kitais vaidilomis pasižymėjusiais išgarsėjusiam, veikale "What Price Glory". Irwing Aaronson ir jo benas. Baletas, simfonijos orkestra, einamieji įvykiai paveiksluose ir kiti numerai. *Rap.*

PAJIEŠKOJIMAI

Ieškau Antano Neniaus, kuris gyvena Brooklyn, N. Y., prosija drapanas kriaučių dirbtuvėje. Kilęs iš Lietuvos, Rogliškių kaimo, Liekečių valsč., Šakių apskričio. Aš turiu svarbu reikalą. Jeigu kas jį žinote ar jis pats, meldžiu atsišaukti šiuo adresu:

Jurgis Paluobis,
26 Spring St., Union City Conn.

Aš Katrė Kuklienė po tėvais Mazurkevičiūtė, paeinanti iš Lietuvos, Suvalkų rėdvbos. Augustavo pavieto, iš miesto Suvalkų (Dabar gyvenu 342 Allen Str., Hazleton, Pa.). Paieškau savo pusseserės vardu Rožė arba Morta po tėvais Klimčauskiūtė, paeinanti iš Lietuvos, iš sodžiaus Miškinės, Suvalkų gub. Augustavo pavieto. Girdėjau kadatai gyveno Shenandoah, Pa.. Prašau atsišaukt po adresu:

Katrė Kuklienė,
342 Allen Str., Hazleton, Pa.

PAIEŠKOMA.

1) ŽIUPSNIS Pranas, iš Lietuvos išvykęs dar prieš karą, ilgesnį laiką dirbęs geležies dirbtuvėse Wilson, Pa., ir apylinkėje.

2) ČIAPAS Simas, iš Lietuvos išvykęs 1908 m., prieš karą gyvenęs Forest City, Pa., ir kitose Pennsylvanijos valstybės dalysu. Ieško motina.

3) KRUTKEVIČIUS Jurgis, iš Lietuvos išvykęs prieš 20 metų tam atgal ir gyvenęs McKinley, Me. Paskutiniai laiškai Lietuvą pasiekę iš kariuomenės.

4) KAZAKEVIČIUS Leonardas, Amerikon atvykęs dar prieš karą ir gyvenęs Providence, R. I., bet kur jie dabar — giminės nežinoma.

Ieškomi arba apie juos ką nors žinantieji prašoma atsilieptі šiuo adresu:

LITHUANIAN CONSULATE GENERAL,
15 Park Row, New York, N. Y.

Dzimdzidrimdziškas Vaidinimas

NEDĖLIOJE, SPALIŲ-OCT. 16, 1927

TRANSFIGURATION HALL

(Kampas Marcy Ave. ir Hooper Str.) Brooklyn, N. Y.

BE JOKIO PASIDIDŽIAVIMO ART. ST. PILKA ir CO.

VAIDINS:

EKSCELENCIJA

4 VEIKSMŲ KOMEDIJA.

IR

DURKLAS

1 Veiksmo su dainomis melodrama.

Muzika A. Vanagaičio.

Pradžia LYGIAI 4 val. po piet.

ART. ST. PILKA

Tel. Stagg 0783.

JUOZAS LEVANDAUCKAS

GRABORIUS

Patarnauju visiems be skirtumo, parsamdau automobilius kiekvienam reikale: vestuvėms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams. Kainos žemos.

Ateikite ir persitikrinkite

107 UNION AVE., BROOKLYN, N. Y.

DIDELIS PIKNYKAS

RENGIA

KARALIENES ANGELŲ PARAPIJA

SEKMADIENY

Spalių 23 dieną, 1927 m.

KLAŠČIAUS

Clinton Park Salėje

Betts Ave., Maspeth, L. I.

Parkas atdaras nuo 4 valandos

Muzika nuo 5 valandos.

ĮŽANGA — 50c. VIENAM.

NAUJA LIETUVIŠKA MUZIKOS STUDIJA

—: po vadovyste :—

P-LĖS BERNICE ŠALINAITĖS

BUS MOKOMA ŠIE MUZIKOS DALYKAI:

Piano skambinti. Muzikos Teorija. Harmonija Solfeggio (muzikos skaitymas). Akomponavimas. Italų Kalba. Perrašymas Melodijų.

P-lė Šalinaitė yra mokslus išėjusi Italijoje ir Vokietijoje pas geriausius muzikos mokytojus, pas kuriuos mokinosi virš keturis metus.

Studija atdara rytais nuo 9:00 iki 10:00 val. Vakarais po 6 valandai.

151 WEIRFIELD STREET,

(Išlipti ant Halsey St. Stoties)

BROOKLYN, N. Y.

MIEGOKITE PATOGIAI

Tik sveiki gali patogiai miegoti. Jei nervingai, erzulingi, išvargę, negalite miegoti, atsikeliate ryte vis nuvargę, jūs žengiate žemyn; tai ženklai kūno silpnybių. Inkstai ir pūslė gal reikalingi pagelbos išmešti nuodus, kurie tas bėdas gamina. Gerkite daug vandens ir bandykite Gold Medal haarlem oil capsules (vienatiniai tikrosios), tai pagarsėjęs pasauly diuretiškas akstintojas. Dėžutė po antspauda.

GOLD MEDAL HAARLEM OIL CAPSULES

Ieškokite vardo GOLD MEDAL ant dėžučių ir neimkite kitokių. Visose aptiekose 35c., 75c., $1.25.

IEŠKAU KAMBARIO.

Ieškau kambario Williamsburge. Kas turi kambarį išrendavojimui meldžiu pranešti.

P. Lauraitis,
457 Essex Str., Brooklyn, N. Y.

PARSIDUODA

Bučernė ir Grocernė C. Brooklyn, N. Y., lietuvių apgyventoj kolonijoj. Labai prieinama kaina.

Kreipkitės į

"Garso" Administraciją.

Telefonas Stagg 9105

DR. PETRIKA

Lietuvis Dantistas

X Spindulių diagnoza

221 South 4-th Street,

BROOKLYN, N. Y.

Priešais "Bridge Plaza"

Valandos: 10—12 prieš piet
2—8 po piet

Ketvergais ir subatom iki 6 v.
Penktadieniais ir sekmadieniais tik sulyg sutarties.

Tel. Juniper 7646

RAP. KRUCH'AS

FOTOGRAFAS

65-23 Grand Avenue,
Maspeth, L. I.

Phone Juniper 7378

ANGELL BELIAUSKAS

Laisnuotas Graborius

Pranešimas Visuomenei.

Kas su Angell Bieliausku bizį daryst, tai niekados nesigraudinsi. Aš parengiu sulig naujausios mados, duodu viską, kas tik reikalinga del šermenų. Su mano patarnavimu gali palaidot tik už $150.00. Ateikite ir persitikrinkite, tai tada pamatysite ir kitiems pasakysite. Manau kad visi busite patenkinti mano patarnavimu.

61-52 GRAND AVENUE,
Maspeth, L. I., N. Y.

Telephone Newtown 4464.

A. VALANTIEJUS

IR

J. BARTAŠIUS.

GRABORIAI

4 Lexington Avenue,
Maspeth, L. I., N. Y

A. RADZEVIČIUS

GRABORIUS

(Undertaker)

416 Metropolitan Ave.,
Netoli Marcy Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. Stagg 4469.

Juoz. Garšva

GRABORIUS

TEL. 5820 GREENPOINT

Parsamdau automobilius tr[illegible] Metas vestuvėms, krikštynoms ir šiaip pasivažinėjimams

231 BEDFORD AVE.,
BROOKLYN N. Y.

264 FRONT ST.
CENTRAL B'KLYN